

Handboek Ondernemingsrecht 2021-2022

Handboek ONDER- NEMINGS- RECHT

21|22

DEEL 1

ONDER HOOFDREDACTIE VAN | PROF. MR. W. BURGERHART | PROF. MR. W.D. KOLKMAN
| PROF. MR. L.C.A. VERSTAPPEN | AUTEURS CIVIEL GEDEELTE | PROF. MR. H. BECKMAN |
MR. H. BOGAARD | MR. H.E. BOSCHMA | MR. W. BOSSE | MR. E.E.G. GEPKEN-JAGER |
MR. A. GRAPPERHAUS | MR. J.TH.T.M. HÖLSCHER | PROF. MR. W.D. KOLKMAN | PROF. MR.
H. KOSTER | MR. M.Y. NETHE | MR. J.N. SCHUTTE-VEENSTRA | MR. B. SNIJDER-KUIPERS |
PROF. MR. J.W.P.M. VAN DER VELDEN | PROF. MR. P.M. VAN DER ZANDEN | MR. E. VAN
KRANENBURG | PROF. MR. DR. H.H.B. VEDDER | PROF. MR. L.C.A. VERSTAPPEN | PROF.
MR. J.B. WEZEMAN | MR. A.H.G. WILOD VERSPRILLE | REDACTIE FISCAAL GEDEELTE |
PROF. MR. W. BURGERHART | AUTEURS FISCAAL GEDEELTE | MR. A.J.M. ARENDS | DR.
M.J. BOER | MR. A.C.M. DE VRIES

WalburgPers

*Aanbevolen citeertitel: Auteur, Handboek Ondernemingsrecht 2021/2022, p. **

www.notariaatonline.nl

www.walburgpers.nl

© 2021 Stichting Beheer Auteursrechten Praktijkhandboeken Notariaat te Haren (G)

© 2021 Uitgeversmaatschappij Walburg Pers, Zutphen

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Vormgeving: Crius Group, Hulshout

ISBN 9789462496774

NUR 820

Voorwoord bij de negende druk

Voor u ligt de negende herziene druk van het Handboek Ondernemingsrecht, het laatste deel van de Groningse serie Praktijkhandboeken Notariaat. De serie bestaat uit: Boedelafwikkeling, Registergoederenrecht, Familievermogensrecht en Ondernemingsrecht.

In deze druk van het Handboek Ondernemingsrecht zijn ontwikkelingen in wetgeving, jurisprudentie en literatuur verwerkt.

De redactie wijst de lezer erop dat de *digitalisering* van alle handboeken is voltooid. De papieren versie, die u thans voor u heeft, kan inmiddels achterhaald zijn door nieuwe ontwikkelingen die in de digitale pendant regelmatig worden verwerkt.

Door de auteurs wordt elke aansprakelijkheid voor enige schade voortvloeiende uit enig gebruik van het werk uitgesloten. Dat geldt zowel voor de papieren als de digitale online-versie van het handboek. Uitgever noch redactie aanvaardt evenmin enige aansprakelijkheid voor onjuistheid of onvolledigheid in het werk, of voor de gevolgen daarvan.

De auteurs staan open voor op- of aanmerkingen. U kunt deze mailen aan wouter@scholsburgerhartschols.nl, w.d.kolkman@rug.nl of l.c.a.verstappen@rug.nl.

De tekst werd afgesloten op 1 maart 2021. Met latere ontwikkelingen is slechts bij uitzondering rekening gehouden.

Haren, 1 juli 2021
Prof. mr. W. Burgerhart
Prof. mr. W.D. Kolkman
Prof. mr. L.C.A. Verstappen

Lijst met veel gebruikte afkortingen

AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
art.	artikel
Awb	Algemene wet bestuursrecht
Awr	Algemene wet inzake rijksbelastingen
BFT	Bureau Financieel Toezicht
blz.	bladzijde
BNB	Beslissingen in Belastingzaken Nederlandse Belastingrechtspraak
BP	Belemmeringenwet Privaatrecht
BRK	Basis Registratie Kadaster
BV/B.V.	besloten vennootschap
BW	Burgerlijk Wetboek
c.q.	casu quo
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CTR	Centraal Testamentenregister
CvB	College van Beroep, als bedoeld in de 5e afdeling van het Reglement voor geschillen en klachten, dat is vastgesteld krachtens art. 64-1a van de statuten van de (oude) KNB
CVR	commanditaire vennootschap met rechtspersoonlijkheid
d.d.	de dato
e.v.	en volgende/en verder
EER	Europese Economische Ruimte
EG	Europese Gemeenschap
EVRM	Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de fundamentele vrijheden
FBN	Fiscale Berichten voor het Notariaat
Fw	Faillissementswet
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens
HR	Hoge Raad
IB	Inkomstenbelasting
i-CTR	Centraal Testamentenregister via internet
JBN	Juridische Berichten voor het Notariaat
jo.	Juncto
Kamer I	Eerste Kamer der Staten Generaal
Kamer II	Tweede Kamer der Staten Generaal
Kb	Koninklijk besluit
KG	kort geding
KNB	Koninklijke Notariële Beroepsorganisatie, tot 1 oktober 1999 Koninklijke Notariële Broederschap
KvT, KT of kamer	Kamer van Toezicht
LJN	Landelijk Jurisprudentie Nummer
MOT	Wet Melding ongebruikelijke transacties
MvA	Memorie van Antwoord
n.b.	nota bene
nb	niet bekend

LIJST MET VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN

NBW	Nieuw Burgerlijk Wetboek
n.g.	niet gepubliceerd
NJ	Nederlandse Jurisprudentie
NJB	Notarieel Juridisch Bureau of Nederlands Juristenblad
NJF	Nederlandse Jurisprudentie Feitenrechtspraak
NM	Notariaat Magazine
nr.	nummer
NV/N.V.	naamloze vennootschap
OVR	openbare vennootschap met rechtspersoonlijkheid
ozb	onroerendezaakbelasting
p.	pagina
pdf	portable document format
PW	Periodiek Woordenboek; Administratieve en rechterlijke beslissingen voor het notariaat
Pw	Pachtwet
Rv	Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering
RvdW	Rechtspraak van de Week
Sr.	Wetboek van Strafrecht
Stb.	Staatsblad
Stcr.	Staatscourant
Sv.	Wetboek van Strafvordering
SW	Successiewet 1956
t.b.v.	ten behoeve van
t/m	tot en met
TK	Tweede Kamer der Staten Generaal
VIS	Verificatie Identificatie Systeem
V-N	Vakstudie Nieuws
VvE	Vereniging van Eigenaars
VOF	vennootschap onder firma
VPB	vennootschapsbelasting/Wet op de vennootschapsbelasting
WBR/WbRV	Wet op belastingen van rechtsverkeer
Wet IB	Wet inkomstenbelasting
Wet RO	Wet op de Rechterlijke Organisatie
Wet Vpb	Wet op de Vennootschapsbelasting
WID	Wet op de identificatieplicht
Wna	Wet op het notarisambt
WPNR	Weekblad voor privaatrecht, notariaat en registratie
WSNP	Wet schuldsanering natuurlijke personen
WWFT	Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme
z.n.	zonder nummer

Verkorte weergave onderwerpen

1 Inleiding en algemene aspecten

- 1.1 Algemene inleiding
- 1.2 Eerste recherche
- 1.3 Recherche natuurlijke personen en rechtspersonen
- 1.4 Recherche aandelen
- 1.5 Aandeelhoudersregister en certificaathoudersregister
- 1.6 Handelsregister
- 1.7 Besluitvorming
- 1.8 Gebreken in de oprichting
- 1.9 UBO-register

2 Oprichting eenvoudige BV met één aandeelhouder

- 2.1 Inleiding
- 2.2 Hoe komt de zaak binnen
- 2.3 BV in oprichting
- 2.4 Akte van oprichting en inbrengakte
- 2.5 Passeren en afwerken dossier
- 2.6 Nachgründung

3 Oprichting personenvennootschap

- 3.1 Inleiding
- 3.2 Vennootschapsvormen
- 3.3 Rechtspersoonlijkheid
- 3.4 Inbreng
- 3.5 Bestuur
- 3.6 Vertegenwoordiging
- 3.7 Aansprakelijkheid
- 3.8 Verhaal
- 3.9 Administratie; winst en verlies
- 3.10 Geschillenregeling

4 Oprichting verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen

- 4.1 Inleiding
- 4.2 Oprichting vereniging
- 4.3 Wet, statuten en reglementen; de organisatie van de vereniging
- 4.4 Naam en zetel van de vereniging; verenigingsjaar
- 4.5 Het doel van de vereniging
- 4.6 Leden
- 4.7 Algemene vergadering
- 4.8 Het bestuur
- 4.9 De vereniging met een raad van toezicht
- 4.10 De vereniging met afdelingen
- 4.11 De federatie

- 4.12 Coöperatie
- 4.13 Onderlinge waarborgmaatschappij

5 Oprichting stichting

- 5.1 Inleiding
- 5.2 Keuze voor een stichting
- 5.3 Doel
- 5.4 Vormvereisten
- 5.5 Statuten, inhoud akte van oprichting
- 5.6 Statutenwijziging
- 5.7 Ontbinding door besluit
- 5.8 Vereffening
- 5.9 Handelsregister

6 Aandelen en certificaten van aandelen op naam

- 6.1 Uitgifte van aandelen op naam
- 6.2 Koop en levering aandelen op naam
- 6.3 Pandrecht
- 6.4 Inkoop aandelen om niet
- 6.5 Kapitaalvermindering
- 6.6 Certificering van aandelen

7 Besluitvorming

- 7.1 Inleiding
- 7.2 Bijeenroepen algemene vergadering
- 7.3 Stemrecht
- 7.4 Verslaglegging
- 7.5 Besluitvorming buiten vergadering
- 7.6 Bestuursbesluit
- 7.7 Bijzondere besluiten
- 7.8 Aantasting van besluiten

8 Vertegenwoordiging

- 8.1 Inleiding
- 8.2 Omvang van de vertegenwoordigingsbevoegdheid
- 8.3 Wettelijke beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een NV en BV
- 8.4 Wettelijke beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een vereniging en van een stichting
- 8.5 Uitzonderingen op de vertegenwoordigingsregeling
- 8.6 Vertegenwoordiging door anderen dan bestuurders
- 8.7 Personenvennootschappen
- 8.8 Publiekrechtelijke rechtspersonen

9 Statutenwijziging

- 9.1 Inleiding
- 9.2 Hoe komt de zaak binnen
- 9.3 Bijzondere statutenwijzigingen
- 9.4 De notariële akte
- 9.5 Passeren en afronden
- 9.6 Checklist statutenwijziging

10 Omzetting / Rechtsvormwijziging

- 10.1 Inleiding
- 10.2 Fiscale aspecten
- 10.3 Besluitvorming opstellen
- 10.4 Notariële akte van rechtsvormwijziging
- 10.5 Rechterlijke machtiging
- 10.6 Extern advies
- 10.7 Vermogensklem stichting
- 10.8 Positie van leden
- 10.9 Positie van aandeelhouders en crediteuren
- 10.10 Zekerheidsrechten
- 10.11 Positie van derden
- 10.12 Rol van accountant
- 10.13 Toezicht van overheidswege
- 10.14 Invloed op bestaande rechtsverhoudingen
- 10.15 Varianten
- 10.16 Afwerking
- 10.17 Aantasting rechtsvormwijziging

11 Juridische fusie

- 11.1 Juridische fusie; inleiding
- 11.2 Voorstel tot fusie opstellen
- 11.3 Toelichting op fusievoorstel opstellen
- 11.4 Inventarisatie benodigde jaarrekeningen
- 11.5 Accountantsverklaring
- 11.6 Lidmaatschap vereniging
- 11.7 Mededingingsrecht
- 11.8 Advies ondernemingsraad (nationaal of Europees) of cliëntenraad
- 11.9 Positie beperkt gerechtigden, zekerheidsrechten en overige derden
- 11.10 Stichting: rechterlijke goedkeuring?
- 11.11 Overleg Belastingdienst in verband met overdrachtsbelasting
- 11.12 Deponering fusiedocumentatie
- 11.13 Publicatie
- 11.14 Na afloop wachttermijn; akte van non-verzet
- 11.15 Besluitvorming
- 11.16 Ondertekening bestuursverklaring ongewijzigde omstandigheden
- 11.17 Verlijden akte met voetverklaring (inclusief akte van oprichting en statutenwijziging)
- 11.18 Driehoeksfusie
- 11.19 Afwerking
- 11.20 Mogelijkheden tot aantasting fusie

12 Juridische splitsing

- 12.1 Juridische splitsing; inleiding
- 12.2 Voorstel tot splitsing opstellen
- 12.3 Toelichting op splitsingsvoorstel opstellen
- 12.4 Inventarisatie benodigde jaarrekeningen
- 12.5 Accountantsverklaring
- 12.6 Lidmaatschap vereniging
- 12.7 Mededingingsrecht
- 12.8 Advies ondernemingsraad (nationaal of Europees) of cliëntenraad
- 12.9 Positie beperkt gerechtigden, zekerheidsrechten en overige derden

- 12.10 Stichting: rechterlijke goedkeuring?
- 12.11 Overleg Belastingdienst in verband met overdrachtsbelasting
- 12.12 Deponering splitsingsdocumentatie
- 12.13 Publicatie
- 12.14 Na afloop wachtermijn; akte van non-verzet
- 12.15 Besluitvorming
- 12.16 Ondertekening bestuursverklaring ongewijzigde omstandigheden
- 12.17 Verlijden akte met voetverklaring (inclusief akte van oprichting en statutenwijziging)
- 12.18 Driehoekssplitsing
- 12.19 Afwerking
- 12.20 Mogelijkheden tot aantasting splitsing

13 Ontbinding en vereffening van rechtspersonen

- 13.1 Soorten ontbinding
- 13.2 Vrijwillige ontbinding
- 13.3 Opgaaf aan het handelsregister
- 13.4 Betwisten van het ontbreken van baten op het tijdstip van ontbinding
- 13.5 Vereffenaar
- 13.6 Vereffeningswerkzaamheden
- 13.7 Einde vereffening
- 13.8 Heropening of opening van de vereffening
- 13.9 Bewaring boeken, bescheiden, enz.
- 13.10 Checklist: Ontbinding en vereffening van rechtspersonen

14 Kapitaal en crediteurenbescherming

- 14.1 Inleiding
- 14.2 Stortingsvoorschriften bij de NV
- 14.3 Stortingsvoorschriften bij de BV
- 14.4 Nachgründung
- 14.5 Uitkeringen bij de NV
- 14.6 Uitkeringen bij de BV
- 14.7 Verkrijging van eigen aandelen bij de NV
- 14.8 Verkrijging van eigen aandelen bij de BV
- 14.9 Het verbod tot financiële steunverlening
- 14.10 Kapitaalverhoging en het voorkeursrecht van aandeelhouders
- 14.11 Kapitaalvermindering
- 14.12 Verzetrecht van schuldeisers

15 Aansprakelijkheid

- 15.1 Inleiding
- 15.2 Interne aansprakelijkheid
- 15.3 Externe aansprakelijkheid (onvrijwillig)
- 15.4 Externe aansprakelijkheid (vrijwillig)

16 Het jaarrekeningenrecht

- 16.1 Algemene inleiding
- 16.2 Verslaggevingskaders
- 16.3 Jaarrekening als verantwoordingsdocument

17 Samenwerkingsvormen

- 17.1 Inleiding
- 17.2 Joint venture
- 17.3 Aandeelhoudersovereenkomst
- 17.4 Fusies
- 17.5 Varia
- 17.6 Structurering van ondernemingen

18 Medezeggenschapsregelingen

- 18.1 Inleiding
- 18.2 Vormen van medezeggenschap in de WOR
- 18.3 Europese Ondernemingsraad
- 18.4 Europese vennootschap (SE) en Europese coöperatieve vennootschap (SCE)
- 18.5 Medezeggenschapsrechten en bedrijfsovernames
- 18.6 Sancties en bedrijfsovernames
- 18.7 Conclusie

19 Mededingingsrecht

- 19.1 Inleiding
- 19.2 De economische achtergrond van het mededingingsrecht
- 19.3 Gecombineerd systeem van Nederlands en EU-mededingingsrecht
- 19.4 Het verbod van mededingingsbeperkende afspraken
- 19.5 Het verbod van misbruik van een economische machtspositie
- 19.6 Concentratiecontrole
- 19.7 Handhaving van het kartel- en misbruikverbod
- 19.8 Steunmaatregelen

20 Europese dimensie

- 20.1 Inleiding
- 20.2 Richtlijnen op het terrein van het ondernemingsrecht
- 20.3 Rechtspraak van het HvJ EU betreffende het vestigingsrecht
- 20.4 Grensoverschrijdende fusie, zetelverplaatsing, omzetting en splitsing

21 Fiscale aspecten

- 21.1 Inkomstenbelasting
- 21.2 Vennootschapsbelasting
- 21.3 Overdrachtsbelasting

22 Ondernemingsrechtpraktijk en financieel recht

- 22.1 Inleiding
- 22.2 Wft- en Wtt 2018-systematiek
- 22.3 Gereguleerde financiële ondernemingen
- 22.4 Het financiële recht gelet op eerdere hoofdstukken

23 Jurisprudentie

- 23.1 Inleiding
- 23.2 Tuchtrechtspraak
- 23.3 Civielrechtelijke rechtspraak – Deel 1
- 23.3 Civielrechtelijke rechtspraak – Deel 2

Inhoudsopgave

Voorwoord bij de negende druk	5
Lijst met veel gebruikte afkortingen	7
Verkorte weergave onderwerpen	9
1 Inleiding en algemene aspecten	59
1.1 Algemene inleiding	59
1.2 Eerste recherche	60
1.3 Recherche natuurlijke personen en rechtspersonen	60
1.3.1 Opvragen gegevens bij de cliënt	60
1.3.2 Identificatie van partijen	63
1.3.2.1 Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme	64
1.3.2.2 Handleiding voor de toepassing van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft 2018)	69
1.3.2.3 Het identificeren en verifiëren van de identiteit van (rechts)personen (bijlage 1 bij Handleiding Wwft 2018)	83
1.3.2.4 Vervallen	87
1.3.2.5 Indicators (bijlage 2 bij Handleiding Wwft 2018)	87
1.3.2.6 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018: de PEP (bijlage 3 bij Handleiding Wwft 2018)	88
1.3.2.7 Uitvoeringsbesluit Wwft 2018 (art. 3): de UBO (bijlage 4 bij Handleiding Wwft 2018)	90
1.3.2.8 Voorbeelden subjectieve indicatoren BFT 1997 (Bijlage 5 bij Handleiding Wwft 2018)	92
1.3.2.9 Vervallen	100
1.3.2.10 Specifieke leidraden	100
1.3.3 Controle registers	101
1.3.3.1 Basisregistratie personen	102
1.3.3.2 Het handelsregister	108
1.3.3.3 Centraal Insolventieregister	108
1.3.3.4 Het Verificatie Informatie Systeem	112
1.3.3.5 Registers van de burgerlijke stand	112
1.3.3.6 Het huwelijksgoederenregister	113
1.3.3.7 Centraal Testamentenregister/Centraal Levenstestamentregister	115
1.3.3.8 Boedelregister	120
1.3.3.9 Gezagsregister	123
1.3.3.10 Curatele- en bewindregister	125
1.3.3.11 Openbare registers en Basisregistratie Kadaster (BRK)	126
1.3.4 Beschikkings- en handelingsbeperkende omstandigheden	130
1.3.4.1 Inleiding	130
1.3.4.2 Minderjarigheid	131
1.3.4.3 Meerderjarigenbewind	133

INHOUDSOPGAVE

1.3.4.4	Curatele	134
1.3.4.5	Faillissement	134
1.3.4.6	Surseance van betaling	135
1.3.4.7	Schuldsanering	136
1.3.5	Gegevens in de akte	137
1.4	Recherche aandelen	138
1.4.1	Inleiding	138
1.4.2	Recherche titel, handelings- en beschikkingsbevoegdheid	139
1.4.2.1	Recherche handelsregister, Basisregistratie personen, Centraal Insolventieregister en curatelerregister	140
1.4.2.2	Kopie legitimatiebewijzen	143
1.4.2.3	Akte van oprichting van de vennootschap waarvan de aandelen worden geleverd	143
1.4.2.4	Meest recente statuten van alle betrokken (Nederlandse) rechtspersonen	144
1.4.2.5	Het aandeelhoudersregister van de vennootschap waarvan de aandelen worden geleverd	146
1.4.2.6	Voorgaande titel(s)	149
1.4.3	Incidenten	150
1.4.3.1	Gegevens aandeelhoudersregister stemmen niet overeen met handelsregister	150
1.4.3.2	Aandeelhoudersregister ontbreekt	150
1.4.3.3	Gegevens aandeelhoudersregister niet up-to-date	150
1.4.3.4	Gebrekkige akte of ontbreken van akte; bekrachtiging	151
1.4.4	Checklist recherche aandelen (levering en uitgifte)	151
1.5	Aandeelhoudersregister en certificaathoudersregister	152
1.5.1	Aandeelhoudersregister	152
1.5.2	Certificaathoudersregister	156
1.5.3	Best practices en ontbreken aandeelhouders- en/of certificaathoudersregister ..	157
1.6	Handelsregister	158
1.6.1	Functie handelsregister	158
1.6.2	Inschrijfbaar feiten	159
1.6.2.1	Onderneming	159
1.6.2.2	Rechtspersoon	159
1.6.2.3	Overige in te schrijven entiteiten	160
1.6.2.4	Raadplegen	160
1.6.3	Waar inschrijven	160
1.6.3.1	Hoofdvestiging	161
1.6.4	De inschrijving	161
1.6.5	Legitimatieplicht	161
1.6.5.1	Vertegenwoordigingsbevoegden	162
1.6.5.2	Legitimatieprocedure	162
1.6.5.3	Persoon	163
1.6.5.4	Adres	163
1.6.6	Afscherming privéadres	164
1.6.7	Elektronisch aanleveren	164
1.6.8	Opgaaf en wijziging	165
1.6.9	Weigering van de opgave	165
1.6.10	Ambtshalve wijziging	166
1.6.11	Externe werking	166
1.6.12	Handelsnaam	167
1.6.13	Verboden handelsnaam	168

1.6.14	Inbreuk	168
1.6.15	Handelsnaamonderzoek	168
1.6.16	Overeenkomstige naam	168
1.7	Besluitvorming	169
1.7.1	Totstandkoming van besluiten	169
1.7.2	Geldigheid van stemmen	169
1.7.3	Het oordeel van de voorzitter	170
1.7.4	Nietige besluiten en bekrachtiging	171
1.7.5	Vernietigbare besluiten en bevestiging	172
1.8	Gebreken in de oprichting	173
1.8.1	De oprichtingshandeling	174
1.8.2	Ontstaansgebreken	174
1.8.3	Oprichtingsgebreken	175
1.9	UBO-register	176
1.9.1	Functie UBO-register	176
1.9.1.1	Definitie (pseudo-)UBO	176
1.9.1.2	Grondslag UBO	177
1.9.1.3	Percentage UBO	178
1.9.1.4	Inhoud documenten	178
1.9.2	Informatie UBO-register	178
1.9.2.1	Openbare informatie	179
1.9.2.2	Afgeschermd informatie	179
1.9.2.3	Toegang tot afgeschermd informatie	179
1.9.2.4	Niet-openbare informatie	179
1.9.3	UBO bij privaatrechtelijke rechtspersoon	179
1.9.3.1	Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid	179
1.9.3.2	Naamloze vennootschap	180
1.9.3.3	Vereniging	181
1.9.3.4	Coöperatie	181
1.9.3.5	Onderlinge waarborgmaatschappij	182
1.9.3.6	Stichting	182
1.9.4	UBO bij personenvennootschap	182
1.9.4.1	Maatschap	182
1.9.4.2	Vennootschap onder firma	183
1.9.4.3	Commanditaire vennootschap	183
1.9.5	Opgaaf	184
1.9.5.1	Oprichting nieuwe rechtspersoon	184
1.9.5.2	Na oprichting nieuwe rechtspersoon	184
1.9.5.3	Opgaafplicht en meewerkplicht	184
1.9.5.4	Terugmeldplicht	184
2	Oprichting eenvoudige BV met één aandeelhouder	185
2.1	Inleiding	185
2.2	Hoe komt de zaak binnen	185
2.2.1	Opdrachtbevestiging	185
2.2.2	Dossier aanmaken	186

2.3 BV in oprichting	186
2.3.1 Verklaring van geen bezwaar	186
2.3.2 Inschrijving van een BV in oprichting in het handelsregister	186
2.3.2.1 De rechtshandeling namens een op te richten vennootschap	187
2.3.2.2 Levering aan een op te richten vennootschap	189
2.3.2.3 Hoofdelijke verbondenheid van de handelende persoon/personen tot de bekrachtiging (art. 2:93/203 lid 2)	190
2.4 Akte van oprichting en inbrengakte	192
2.4.1 Inleiding	192
2.4.2 De akte	193
2.4.2.1 Ontwerpakte van oprichting (het begin/de 'kop' van de akte en volmacht)	193
2.4.2.2 Statuten	195
2.4.2.3 Ontwerpakte van oprichting (het slot/de 'staart' van de akte: volstorting van de aandelen)	196
2.4.3 Inbrengbepalingen in de akte van oprichting en akten van inbreng	198
2.5 Passeren en afwerken dossier	201
2.5.1 Passeren akte, controle aanwezigheid stukken	201
2.5.2 Aandelenregister	201
2.5.3 Inschrijving handelsregister, aansprakelijkheid bestuurder	202
2.5.4 Bekrachtiging van een namens de BV in oprichting verrichte rechtshandeling .	202
2.5.4.1 Het identiteitsvereiste	204
2.5.4.2 Aansprakelijkheid van de bestuurder wegens bekrachtiging van een rechtshandeling verricht namens de vennootschap in oprichting	206
2.5.4.3 Aansprakelijkheid van de handelende persoon na bekrachtiging	207
2.5.5 Checklist oprichting BV	207
2.6 Nachgründung	209
2.6.1 Inleiding	209
2.6.2 Verdachte transacties, welke rechtshandelingen	210
2.6.3 Goedkeuring door de algemene vergadering van aandeelhouders	212
2.6.4 Accountantsverklaring	212
2.6.5 Vernietiging ten behoeve van de vennootschap	212
2.6.6 Vraag en antwoordspel	213
3 Oprichting personenvennootschap	214
3.1 Inleiding	214
3.2 Vennootschapsvormen	214
3.2.1 Maatschap	215
3.2.2 Vof	216
3.2.3 cv	217
3.2.4 Alternatieven	218
3.3 Rechtspersoonlijkheid	218
3.4 Inbreng	219
3.4.1 Algemeen	219
3.4.2 Inhoud van de inbreng	220
3.4.3 Wijzen van inbreng	220

3.4.4	Waardering	220
3.5	Bestuur	221
3.5.1	Beheer en bestuur, algemeen	221
3.5.2	Samenwerken en besturen	222
3.5.3	Besturende vennoot	222
3.5.4	Besturende derde	223
3.5.5	Beperking bestuursbevoegdheid	224
3.5.6	Bestuur en commanditaire vennootschap	225
3.6	Vertegenwoordiging	226
3.6.1	Vertegenwoordiging algemeen	226
3.6.2	Vertegenwoordiging bij de vennootschap onder firma	226
3.6.3	Vertegenwoordiging bij de maatschap	227
3.6.4	Vertegenwoordiging bij de commanditaire vennootschap	228
3.7	Aansprakelijkheid	228
3.7.1	Aansprakelijkheid algemeen	228
3.7.2	Aansprakelijkheid bij de vennootschap onder firma	229
3.7.3	Aansprakelijkheid bij de maatschap	229
3.7.4	Aansprakelijkheid bij de commanditaire vennootschap	230
3.8	Verhaal	231
3.8.1	Verhaal algemeen	231
3.8.2	Verhaal bij de vennootschap onder firma	232
3.8.3	Verhaal bij de maatschap	232
3.8.4	Verhaal bij de commanditaire vennootschap	233
3.9	Administratie; winst en verlies	234
3.9.1	Administratieplicht	234
3.9.2	Rekening en verantwoording	234
3.9.3	Bewaarplicht	235
3.9.4	Inzagerecht	235
3.9.5	Publicatie	235
3.9.6	Winst en verlies	235
3.10	Geschillenregeling	236
4	Oprichting verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen	238
4.1	Inleiding	238
4.1.1	Opzet van dit hoofdstuk	238
4.2	Oprichting vereniging	239
4.2.1	Keuze rechtsvorm vereniging: afbakening met andere rechtsvormen; fiscale status	239
4.2.1.1	Vereniging en coöperatie	240
4.2.1.2	Vereniging en onderlinge waarborgmaatschappij	240
4.2.1.3	Vereniging en stichting	240
4.2.1.4	Vereniging en vennootschap	241
4.2.1.5	Vereniging en beleggingsclub	241

4.2.1.6	Vereniging en kerkgenootschap	242
4.2.1.7	Incident: samenwerkingsverband voldoet niet aan rechtsvorm van de vereniging	242
4.2.2	Oprichting: meezijdige rechtshandeling	242
4.2.2.1	De vorm van de oprichtingshandeling	243
4.2.2.2	Gevolgen van de oprichting van de vereniging	243
4.2.2.3	Incident: gebreken in de oprichtingshandeling (algemeen)	243
4.2.2.4	Incident: oprichting bij eenzijdige rechtshandeling	243
4.2.2.5	Incident: oprichting door minderjarigen	244
4.2.2.6	Incident: niet alle oprichters worden lid	244
4.2.3	Oprichting formele vereniging	244
4.2.3.1	Eisen aan de notariële akte van oprichting	245
4.2.3.2	Incident: volmacht is mondeling	245
4.2.3.3	Incident: niet voldaan aan eisen voor notariële akte van oprichting	245
4.2.3.4	Aansprakelijkheid notaris indien akte niet aan gestelde eisen voldoet	246
4.2.3.5	Incident: akte van oprichting voor buitenlandse notaris	246
4.2.3.6	Incident: opdracht tot oprichting, maar er bestaat al informele vereniging	246
4.2.4	De informele vereniging	246
4.2.4.1	Vaststellen bestaan informele vereniging	246
4.2.4.2	criterium bestaan informele vereniging	247
4.2.4.3	Incident: samenwerkingsverband is geen informele vereniging	247
4.2.4.4	Opneming statuten informele vereniging in notariële akte	247
4.2.4.5	Bevoegdheid notariële akte opneming statuten te doen verlijden	247
4.2.4.6	Ondertekening akte door bestuur of bestuurder	248
4.2.4.7	Ondertekening akte door gemachtigde algemene vergadering	248
4.2.4.8	Incident: machtiging na besluit veranderingen in de statuten aan te brengen	248
4.2.4.9	Incident: besluit algemene vergadering tot opname statuten ontbreekt	249
4.2.5	Handelen namens een vereniging i.o.	249
4.2.5.1	De akte van bekrachtiging	249
4.2.5.2	Akte van bekrachtiging na inschrijving handelsregister	249
4.2.5.3	Aansprakelijkheid oprichters	249
4.3	Wet, statuten en reglementen; de organisatie van de vereniging	250
4.3.1	Statuten	250
4.3.1.1	Minimumeisen statuten	250
4.3.1.2	Verhouding statuten en wet	250
4.3.1.3	Complete statuten en minimumstatuten	251
4.3.2	Reglementen	251
4.3.2.1	Het huishoudelijke reglement	251
4.3.2.2	Uitwerking statutaire bepaling in reglement	251
4.3.3	De organisatie van de vereniging: statuten of reglement	252
4.3.3.1	Instelling commissies	252
4.3.3.2	Richtlijnen bij instellen commissies	252
4.4	Naam en zetel van de vereniging; verenigingsjaar	253
4.4.1	De naam van de vereniging	253
4.4.2	Handelsnaam (indien vereniging onderneming drijft)	253
4.4.3	De zetel van de vereniging	253
4.4.3.1	Statutaire zetel	253
4.4.3.2	Zetelverplaatsing	253
4.4.4	Het verenigingsjaar	254

4.5	Het doel van de vereniging	254
4.5.1	Diversiteit verschijningsvormen verenigingen; de SBBI	254
4.5.2	Het doel moet bepaald zijn	254
4.5.3	Incident: bepaald doel ontbreekt	255
4.5.4	Incident: ontbreken bepaald doel en doeloverschrijding	255
4.5.5	Incident: doel in strijd met openbare orde	255
4.5.6	Incident: vereniging heeft coöperatief doel of doel ovm	255
4.5.7	Incident: doel omvat verdelen van winst onder leden	256
4.6	Leden	256
4.6.1	Wie kunnen lid zijn	256
4.6.1.1	Incident: kwalitatief lidmaatschap	256
4.6.1.2	Incident: rechtspersoon is lid	257
4.6.1.3	Incident: personenvennootschap is lid	258
4.6.1.4	Lidmaatschap is persoonlijk	258
4.6.1.5	Incident: lidmaatschap is overdraagbaar	259
4.6.1.6	Incident: lidmaatschap vererft	259
4.6.1.7	Incident: lidmaatschap bij fusie of splitsing	259
4.6.1.8	Incident: lidmaatschap in gemeenschap	259
4.6.1.9	Incident: gedwongen lidmaatschap	260
4.6.2	Categorieën van leden	260
4.6.2.1	Echte leden	260
4.6.2.2	Minderjarigen en curandi	261
4.6.2.3	Andere categorieën: de pseudoleden	261
4.6.2.4	Incident: benoeming bestuursleden door pseudoleden	261
4.6.2.5	Incident: stemrecht toekennen aan pseudoleden	261
4.6.2.6	Donateurs en sponsors	262
4.6.3	Toelating leden	262
4.6.3.1	Incident: weigeren toelating is ongeoorloofd	262
4.6.4	Het ledenregister	262
4.6.5	Rechten en verplichtingen van leden	263
4.6.5.1	Zeggenschapsrechten	263
4.6.5.2	Vermogensrechten en andere rechten	263
4.6.5.3	Verplichtingen	263
4.6.5.4	Contributie	263
4.6.5.5	Andere verplichtingen	263
4.6.6	Ledencontracten	264
4.6.6.1	Vereniging kan rechten voor leden bedingen	264
4.6.6.2	Vereniging kan verplichtingen aangaan ten laste van leden	264
4.6.7	Einde lidmaatschap	264
4.6.7.1	Dood van het lid	264
4.6.7.2	Rechtspersoon houdt op te bestaan	264
4.6.7.3	Opzegging door het lid	265
4.6.7.4	Opzegging door de vereniging	265
4.6.7.5	Ontzetting of royement	265
4.6.7.6	Incident: lidmaatschap voor bepaalde duur	265
4.6.7.7	Jaarlijkse bijdrage na beëindiging	265
4.6.8	Schorsing	266
4.7	Algemene vergadering	266
4.7.1	Het orgaan en de bijeenkomst	266

4.7.2 Samenstelling algemene vergadering (orgaan): leden	266
4.7.2.1 Incident: pseudoleden	266
4.7.2.2 Incident: geschorst lid	266
4.7.2.3 Incident: algemene vergadering bestaat uit afgevaardigden	267
4.7.3 Bijeenroeping van algemene vergaderingen (bijeenkomst)	267
4.7.3.1 De jaarvergadering	267
4.7.3.2 Andere vergaderingen	267
4.7.3.3 Bijeenroeping door het bestuur of anderen	267
4.7.3.4 Incident: bijeenroeping op verzoek leden	267
4.7.3.5 Incident: bijeenroeping door de leden	267
4.7.3.6 Wijze van bijeenroeping	267
4.7.3.7 Termijn van oproeping	268
4.7.4 Toegang tot de algemene vergadering	268
4.7.5 Gang van zaken op de vergadering	268
4.7.6 Stemrecht	268
4.7.6.1 Alle leden hebben een stem; uitoefening stemrecht	268
4.7.6.2 Stemrecht minderjarigen en curandi	269
4.7.6.3 Incident: een lid heeft meer stemmen	269
4.7.6.4 Incident: ook anderen hebben stemrecht	269
4.7.6.5 Incident: ontzegging stemrecht	269
4.7.6.6 Stemmen bij volmacht	270
4.7.7 Besluitvorming	270
4.7.7.1 Quorumeis	270
4.7.7.2 Meerderheid van stemmen	270
4.7.7.3 Referendum	271
4.7.8 Bevoegdheden algemene vergadering	271
4.8 Het bestuur	272
4.8.1 Samenstelling bestuur	272
4.8.1.1 Kwaliteitseisen bestuurslid	272
4.8.1.2 Meerhoofdig bestuur: voorzitter, secretaris en penningmeester	272
4.8.1.3 Plaatsvervangning	273
4.8.2 Benoeming bestuur	273
4.8.2.1 Benoeming door de algemene vergadering uit de leden	273
4.8.2.2 Incident: benoeming buiten de leden	273
4.8.2.3 Incident: benoeming anders dan door de algemene vergadering	273
4.8.2.4 Incident: benoeming door anderen dan de leden	273
4.8.2.5 Benoeming op bindende voordracht	273
4.8.2.6 Incident: benoeming op voordracht van anderen	274
4.8.3 Taak bestuur	274
4.8.3.1 Incident: goedkeuring algemene vergadering voor zware besluiten	274
4.8.3.2 Incident: besluiten inzake registergoederen en zekerheidstelling	275
4.8.3.3 Jaarverslag of jaarrekening	275
4.8.3.4 Taakverdeling binnen bestuur	275
4.8.3.5 Taakverdeling: algemeen en dagelijks bestuur	275
4.8.3.6 Taakverdeling: bestuur met professional	276
4.8.3.7 Taakverdeling: het bestuur en de directie	276
4.8.3.8 Taakverdeling: one-tier board	276
4.8.4 Besluitvorming; tegenstrijdig belang	276
4.8.5 Schorsing en beëindiging bestuurslidmaatschap	277
4.8.5.1 Schorsing bestuurslid	277

4.8.5.2	Beëindigen bestuurslidmaatschap	277
4.8.6	Checklist oprichting vereniging	278
4.9	De vereniging met een raad van toezicht	284
4.9.1	Mogelijkheid instelling toezichhoudend orgaan	284
4.9.2	Naam van het toezichhoudend orgaan	285
4.9.3	Instelling toezichhoudend orgaan verplicht	286
4.9.4	Samenstelling raad van commissarissen	286
4.9.5	Benoeming leden raad van commissarissen	286
4.9.5.1	Aanbeveling of voordracht benoeming commissaris	287
4.9.5.2	Leeftijd commissaris	287
4.9.5.3	Benoeming voor bepaalde tijd	287
4.9.5.4	Onverenigbaarheid van functies	287
4.9.5.5	Incidenten benoeming commissaris	287
4.9.6	Taken raad van commissarissen	288
4.9.7	Bevoegdheden raad van commissarissen	288
4.9.7.1	Benoeming en ontslag bestuurders	289
4.9.7.2	Schorsen bestuurder	289
4.9.7.3	Tijdelijk bestuur	289
4.9.7.4	Goedkeuring bestuursbesluiten	289
4.9.7.5	Besluiten inzake registergoederen en zekerheidstelling	290
4.9.7.6	Bijwonen algemene vergadering; stemrecht	290
4.9.7.7	Bijeenroeping algemene vergadering	290
4.9.7.8	Tegenstrijdig belang	290
4.9.7.9	Opdracht accountant	291
4.9.7.10	Inlichtingen	291
4.9.7.11	Enquêterecht	291
4.9.8	Besluitvorming raad van commissarissen	291
4.9.9	Schorsing en beëindiging lidmaatschap raad van commissarissen	291
4.9.9.1	Schorsing commissaris	291
4.9.9.2	Beëindigen lidmaatschap raad van commissarissen	291
4.9.10	Checklist vereniging met raad van toezicht	292
4.10	De vereniging met afdelingen	293
4.10.1	Inleiding	293
4.10.2	Keuze rechtsvorm: vereniging met afdelingen	293
4.10.3	Terminologie: afdeling	294
4.10.4	Afdeling met of zonder rechtspersoonlijkheid?	294
4.10.4.1	Afdeling zonder rechtspersoonlijkheid: ontstaan	294
4.10.4.2	Afdelingen zijn ook verenigingen: ontstaan	295
4.10.5	De afdeling in de vereniging: aandachtspunten	296
4.10.6	Aandachtspunten statuten voor afdeling zonder rechtspersoonlijkheid	296
4.10.6.1	Doel afdeling	296
4.10.6.2	Vermogen afdeling	296
4.10.6.3	Toelating leden door afdelingsbestuur	296
4.10.6.4	Opzegging lidmaatschap en ontzetting	296
4.10.6.5	Ledenraad	297
4.10.6.6	Benoeming en ontslag bestuurders (hoofd)bestuur	297
4.10.6.7	Benoeming en ontslag afdelingsbestuur	298
4.10.6.8	Vertegenwoordigingsbevoegdheid afdelingsbestuur	298
4.10.6.9	De afdeling en statutenwijziging	298

4.10.7	Aandachtspunten statuten voor afdelingen met rechtspersoonlijkheid	298
4.10.7.1	Doel en naam afdeling-vereniging	298
4.10.7.2	Vermogen afdeling	298
4.10.7.3	Leden; het dubbele lidmaatschap	299
4.10.7.4	Geen dubbel lidmaatschap	299
4.10.7.5	Ledenraad	299
4.10.7.6	Benoeming en ontslag bestuurders (hoofd)bestuur	300
4.10.7.7	Benoeming en ontslag bestuur van de afdeling-vereniging	301
4.10.7.8	Vertegenwoordigingsbevoegdheid bestuur afdeling-vereniging	301
4.10.7.9	De afdeling en statutenwijziging	301
4.10.7.10	Goedkeuring besluiten bestuur of algemene vergadering afdeling-vereniging	301
4.10.8	Checklist vereniging met afdelingen	302
4.11	De federatie	303
4.11.1	Federatie is vereniging	303
4.11.2	Leden federatie	303
4.11.3	Bestuursleden federatie	303
4.11.4	Checklist federatie	304
4.12	Coöperatie	304
4.12.1	Inleiding	304
4.12.2	Algemeen	304
4.12.2.1	Keuze voor de coöperatie	304
4.12.2.2	Term coöperatie	304
4.12.2.3	Bestaan coöperatie: formeel criterium	305
4.12.2.4	Materiële kenmerken	305
4.12.3	Doelstelling coöperatie	305
4.12.3.1	Verschillende verschijningsvormen van de coöperatie	305
4.12.3.2	Blijkens de statuten	306
4.12.3.3	Bepaalde stoffelijke behoeften	306
4.12.3.4	Incident: voorzien in andere dan stoffelijke behoeften van de leden	306
4.12.3.5	Krachtens overeenkomsten met de leden	306
4.12.3.6	In het bedrijf dat zij uitoefent of doet uitoefenen	307
4.12.4	Naam	308
4.12.4.1	W.A., B.A. of U.A.	308
4.12.4.2	W.A.	308
4.12.4.3	U.A.	308
4.12.4.4	B.A.	309
4.12.5	Leden	309
4.12.5.1	Bijzondere eisen aanvraag, toelating en opzegging lidmaatschap coöperatie	309
4.12.5.2	Wie kunnen lid zijn?	309
4.12.5.3	Uittreding leden	309
4.12.5.4	Voorwaarden uittreding	309
4.12.5.5	Incident: voorwaarden maken uittreding praktisch onmogelijk/in strijd met doel en strekking coöperatie	310
4.12.6	Financiering	310
4.12.7	Fiscale aspecten	311
4.12.8	Inschrijving handelsregister	311
4.12.9	Checklist oprichting coöperatie	311
4.13	Onderlinge waarborgmaatschappij	312

4.13.1	Inleiding	312
4.13.2	Algemeen	312
4.13.2.1	Keuze voor de onderlinge	312
4.13.2.2	Onderlinge waarborgmaatschappij	313
4.13.2.3	Bestaan onderlinge: formeel criterium	313
4.13.2.4	Materiële kenmerken	313
4.13.3	Doelstelling onderlinge	313
4.13.3.1	Verschillende verschijningsvormen van de onderlinge	313
4.13.3.2	Blijkens de statuten	314
4.13.3.3	Met haar leden verzekeringsovereenkomsten te sluiten	314
4.13.3.4	Incident: overeenkomsten met anderen	314
4.13.3.5	Anderen in het kader van een wettelijke regeling verzekerd te houden	314
4.13.3.6	Wijziging in overeenkomsten met leden	314
4.13.3.7	In het verzekeringsbedrijf dat zij uitoefent ten behoeve van haar leden	315
4.13.3.8	Wet op het financieel toezicht	315
4.13.3.9	Incident: Wet op het financieel toezicht is niet van toepassing	316
4.13.4	Naam	316
4.13.4.1	W.A., B.A. of U.A.	316
4.13.4.2	W.A.	316
4.13.4.3	U.A.	317
4.13.4.4	B.A.	317
4.13.5	Leden	317
4.13.5.1	Lidmaatschap van rechtswege	317
4.13.5.2	Lidmaatschap anders dan van rechtswege	317
4.13.5.3	Einde lidmaatschap van rechtswege	317
4.13.5.4	Einde lidmaatschap van rechtswege op andere wijze	318
4.13.6	Bestuur	318
4.13.7	Financiering	318
4.13.8	Fiscale aspecten	319
4.13.9	Inschrijving handelsregister	319
4.13.10	Checklist oprichting onderlinge	319
5	Oprichting stichting	321
5.1	Inleiding	321
5.1.1	Opzet van dit hoofdstuk	322
5.2	Keuze voor een stichting	322
5.2.1	Stichting of vereniging	322
5.2.2	Stichting en vennootschap	323
5.2.3	Stichting en beleggingsclub	323
5.2.4	Stichting en doelvermogen	323
5.2.5	De bij testament opgerichte stichting	324
5.2.6	Incident: samenwerkingsverband voldoet niet aan de rechtsvorm van de stichting	324
5.2.7	Bijzondere fiscale status	324
5.3	Doel	325
5.3.1	Inleiding	325
5.3.1.1	Strijd met de openbare orde	325
5.3.1.2	Het uitkeringsverbod	326

5.3.1.3	Middelen	327
5.3.2	Oprichting	327
5.3.2.1	Oprichter	327
5.3.2.2	Incident: oprichting door minderjarigen	327
5.4	Vormvereisten	327
5.4.1	Notariële akte	327
5.4.2	Incident: notariële akte ontbreekt	328
5.4.3	Incident: volmacht is niet schriftelijk verleend	328
5.4.4	Incident: aansprakelijkheid notaris	328
5.5	Statuten, inhoud akte van oprichting	328
5.5.1	Incident: statuten voldoen niet aan de inhoudelijke vereisten van de wet (art. 2:285 lid 4)	328
5.5.2	Naam	329
5.5.3	Doel	329
5.5.3.1	Incident: doel en/of naam ontbreekt in de statuten	330
5.5.4	Benoeming bestuurders/Kwaliteitseisen	330
5.5.4.1	Personele unie	331
5.5.5	Ontslag bestuurders	331
5.5.6	Woonplaats	332
5.5.7	Bestemming overschot na vereffening	332
5.5.8	Vermogen	333
5.5.9	Bevoegdheden bestuur/Besluitvorming	333
5.5.10	Taakverdeling/Vertegenwoordiging	334
5.5.10.1	Vertegenwoordiging van de stichting in oprichting	335
5.5.11	Andere organen (dagelijks en algemeen bestuur)	335
5.5.12	Tegenstrijdig belang	336
5.5.13	Raad van Commissarissen/Raad van Toezicht	336
5.5.14	Raad van Aangeslotenen	337
5.5.15	Raad van Advies	338
5.5.16	Plaatsvervangend bestuur/Belet en ontstentenis	338
5.5.17	Schorsing	338
5.5.18	Ontslag	339
5.5.19	Reglementen	339
5.5.20	Besluiten/Stemrecht	340
5.5.21	Jaarrekening en jaarverslag	341
5.5.22	Enquêterecht	341
5.6	Statutenwijziging	341
5.7	Ontbinding door besluit	342
5.8	Vereffening	342
5.9	Handelsregister	343
6	Aandelen en certificaten van aandelen op naam	344
6.1	Uitgifte van aandelen op naam	344
6.1.1	Uitgifte van aandelen op naam bij oprichting (zie ook onderdeel 2.4.2.3)	344

6.1.2	Uitgifte van aandelen op naam na oprichting	346
6.1.2.1	De zaak komt binnen; opdrachtbevestiging	346
6.1.2.2	Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme	346
6.1.2.3	Dossier aanmaken	347
6.1.2.4	Opvragen stukken en gegevens; volmachten, recherche	347
6.1.3	Akte van uitgifte van aandelen op naam	350
6.1.3.1	Inhoud algemeen	350
6.1.3.2	Partijen bij de akte; recherche	351
6.1.3.3	Titel en besluit tot uitgifte van aandelen	352
6.1.3.4	Beperking of uitsluiting voorkeursrecht	353
6.1.3.5	Koers, stortingsplicht, agio of creditering, storting en onderzoeksplicht	354
6.1.4	Incidenten	356
6.1.4.1	Maatschappelijk kapitaal, voor de BV: indien van toepassing, niet toereikend, of uitgifte van niet bestaand soort aandelen: statutenwijziging	356
6.1.5	Passeren en afwerken dossier	357
6.1.5.1	Aandeelhoudersregister en handelsregister	358
6.1.6	Checklist – uitgifte aandelen	359
6.2	Koop en levering aandelen op naam	361
6.2.1	Inleiding koop en levering aandelen op naam	361
6.2.2	De zaak komt binnen; opdrachtbevestiging	362
6.2.3	Wet ter voorkoming van witwassen en financiering van terrorisme	362
6.2.4	Dossier aanmaken	370
6.2.5	Opvragen stukken en gegevens/recherche	370
6.2.5.1	Opvragen stukken en gegevens; volmachten	370
6.2.5.2	Recherche (zie ook onderdeel 1.4)	371
6.2.6	Vervaardigen van de ontwerpakte en van de hiervoor benodigde documenten ..	374
6.2.6.1	Inhoud akte van levering; algemeen	374
6.2.6.2	Comparanten/partijen en volmacht	375
6.2.6.3	De koopovereenkomst	377
6.2.6.4	De te leveren aandelen	378
6.2.6.5	Verkrijgingstitels/recherche	378
6.2.6.6	Koopprijs, onderzoeksplicht, wijzen van betaling en uitbetaling	379
6.2.6.7	Garanties; niet-volgestorte aandelen en pandrecht	386
6.2.6.8	Overgang economische rechten van de aandelen	387
6.2.6.9	Kosten van de akte	387
6.2.6.10	Ontbinding	387
6.2.6.11	Blokkeringsbepalingen en aandeelhoudersbesluit in akte	387
6.2.6.12	Wijziging directie	389
6.2.6.13	Erkenning	390
6.2.6.14	Passeren en afwerken dossier	390
6.2.6.15	Checklist levering aandelen	392
6.3	Pandrecht	394
6.3.1	Inleiding pandrecht	394
6.3.2	Behandeling van de zaak	395
6.3.2.1	De zaak komt binnen; opdrachtbevestiging	395
6.3.2.2	Opvragen stukken en gegevens/recherche	396
6.3.2.3	Vervaardigen ontwerpakte en hiervoor benodigde documenten	399
6.3.3	Incidenten	403
6.3.3.1	Doeloverschrijding	403

6.3.3.2	Vestiging pandrecht is statutair uitgesloten	403
6.4	Inkoop aandelen om niet	404
6.4.1	Inleiding	404
6.4.2	Hoe komt de zaak binnen	404
6.4.2.1	Opdrachtbevestiging	404
6.4.2.2	Dossier aanmaken	405
6.4.3	Akte van levering	405
6.4.3.1	Vertegenwoordiging van de vennootschap	406
6.4.3.2	Inhoud akte van levering	406
6.4.4	Passeren en afronden dossier	406
6.4.4.1	Passeren akte	406
6.4.4.2	Bijwerken aandeelhoudersregister	406
6.4.4.3	Opgave handelsregister	407
6.4.4.4	Afschrift	407
6.4.4.5	Dossier archiveren	407
6.4.4.6	Nazorg dossier	407
6.4.4.7	Checklist inkoop	407
6.5	Kapitaalvermindering	408
6.5.1	Hoe komt de zaak binnen	408
6.5.1.1	Opdrachtbevestiging	408
6.5.1.2	Dossier aanmaken	409
6.5.1.3	Besluit tot kapitaalvermindering algemene vergadering van aandeelhouders	409
6.5.1.4	Bijeenroeping algemene vergadering van aandeelhouders	409
6.5.1.5	Oproepingsbrieven	410
6.5.1.6	Wat vermelden de oproepingsbrieven?	410
6.5.1.7	Agenderingsrecht	410
6.5.1.8	Termijn voor oproeping	410
6.5.1.9	Plaats van vergadering	411
6.5.1.10	Wie mogen de vergadering bijwonen?	411
6.5.1.11	Stemrecht in de algemene vergadering	411
6.5.1.12	Specifieke voorwaarden voor een besluit tot statutenwijziging	413
6.5.1.13	Besluit buiten vergadering/aandeelhoudersbesluit	414
6.5.1.14	Ontwerpakte van statutenwijziging	414
6.5.1.15	Besluit tot intrekking van aandelen	415
6.5.1.16	Bijzondere voorwaarde voor intrekking	416
6.5.2	Passeren en afronden van dossier	416
6.5.2.1	Passeren van de akte	416
6.5.2.2	Bijwerken van het aandeelhoudersregister	417
6.5.2.3	Opgave handelsregister	417
6.5.2.4	Wie krijgen een afschrift	417
6.5.2.5	Dossier archiveren	418
6.5.2.6	Nazorg dossier	418
6.5.3	Checklist kapitaalvermindering	418
6.6	Certificering van aandelen	418
6.6.1	Inleiding	418
6.6.2	Stichting Administratiekantoor	421
6.6.3	Administratievoorwaarden	423
6.6.4	Certificering van aandelen	425

6.6.5 Incidenten	425
6.6.5.1 Medewerking van de vennootschap/vergaderrecht	425
6.6.6 Passeren en afwerken dossier	427
6.6.7 Checklist certificering	427
7 Besluitvorming	429
7.1 Inleiding	429
7.2 Bijeenroepen algemene vergadering	429
7.2.1 Aanwezig in persoon of gevolmachtigde	431
7.2.2 Wie mogen de vergadering bijwonen	431
7.2.3 Proxy voting	432
7.3 Stemrecht	432
7.3.1 Hoeveel stemmen heeft men?	434
7.3.1.1 Stemrecht van leden	434
7.3.1.2 Stemrecht van aandeelhouders	435
7.3.1.3 Stemrecht en de Flex-BV	436
7.3.2 Meerderheid van stemmen	437
7.3.3 Quorum	437
7.4 Verslaglegging	438
7.5 Besluitvorming buiten vergadering	438
7.5.1 Inleiding	438
7.5.2 Andere vergadergerechtigden	439
7.5.3 Adviesrecht	439
7.6 Bestuursbesluit	439
7.6.1 Inleiding	439
7.6.2 Aantal stemmen per bestuurder	440
7.6.3 Goedkeuring andere organen	440
7.6.4 Aanwijzingen andere organen	440
7.7 Bijzondere besluiten	441
7.7.1 Inleiding	441
7.7.2 Ontslag statutair bestuurder	441
7.7.2.1 Ontslag bestuurder van een vereniging	441
7.7.2.2 Ontslag bestuurder van een stichting	442
7.7.2.3 Ontslag bestuurder van een BV of NV	442
7.7.2.4 Externe werking	443
7.7.3 Statutenwijziging	443
7.7.3.1 Besluit statutenwijziging van een vereniging, coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij	444
7.7.3.2 Besluit tot statutenwijziging stichting	444
7.7.3.3 Besluit tot wijziging van statuten van een NV of BV	445
7.8 Aantasting van besluiten	445
7.8.1 Nietige besluiten en bekrachtiging	446
7.8.2 Vernietigbare besluiten en bevestiging	447

8	Vertegenwoordiging	449
8.1	Inleiding	449
8.1.1	Hoofdtregel vertegenwoordiging van de NV en BV	449
8.1.2	Variatiemogelijkheden vertegenwoordiging NV en BV	450
8.1.3	Vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een vereniging	450
8.1.4	Vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een stichting	451
8.2	Omvang van de vertegenwoordigingsbevoegdheid	452
8.2.1	Omvang van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van bestuurders van de NV en BV	452
8.2.2	Wettelijke beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van bestuurders van de NV en BV	452
8.2.3	Vertegenwoordigingsbevoegdheid van bestuurders van de NV en BV wordt niet beperkt door besluiten van vennootschapsorganen	453
8.2.4	Wie is bevoegd een beroep te doen op een wettelijke beperking van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van bestuurders van de NV en BV?	454
8.2.5	Omvang van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een vereniging	454
8.2.6	Wie is bevoegd een beroep te doen op een wettelijke beperking van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een vereniging?	455
8.2.7	Omvang van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een stichting	455
8.2.8	Wie is bevoegd een beroep te doen op een wettelijke beperking van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een stichting?	455
8.3	WETTELIJKE BEPERKINGEN VAN DE VERTEGENWOORDIGINGSBEVOEGDHEID VAN HET BESTUUR VAN EEN NV EN BV	456
8.3.1	Uit de wet voortvloeiende beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid	456
8.3.2	Dwingende wettelijke beperkingen of voorwaarden	456
8.3.3	Niet-dwingende wettelijke beperkingen of voorwaarden	458
8.3.4	Drie opvattingen over de externe werking van niet-dwingende wettelijke beperkingen	459
8.3.5	Beslissing van de Hoge Raad in het Mediasafe II-arrest	459
8.4	Wettelijke beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een vereniging en van een stichting	462
8.4.1	Wettelijke beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een vereniging	462
8.4.2	Wettelijke beperkingen van de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur van een stichting	463
8.4.3	Tegenstrijdig belang bij verenigingen en stichtingen	463
8.5	Uitzonderingen op de vertegenwoordigingsregeling	465
8.5.1	Goede trouw	465
8.5.2	Misbruik van bevoegdheid	467
8.5.3	Bekrachtiging	468
8.6	Vertegenwoordiging door anderen dan bestuurders	469
8.6.1	Vertegenwoordiging door anderen dan bestuurders	469

8.6.2	Vertegenwoordiging door gevolmachtigden	470
8.6.3	Volmacht en vennootschap, vereniging, stichting	471
8.6.4	Toerekenbare schijn	472
8.6.5	Volmachtverlening aan bestuurders	473
8.7	Personenvennootschappen	477
8.7.1	Vertegenwoordiging van de maatschap	477
8.7.2	Vertegenwoordiging van de vennootschap onder firma (vof) en de commanditaire vennootschap	477
8.8	Publiekrechtelijke rechtspersonen	479
8.8.1	Vertegenwoordiging van de Staat, Provincie en Gemeente	479
8.8.2	Vertegenwoordiging van kerken	479
9	Statutenwijziging	482
9.1	Inleiding	482
9.2	Hoe komt de zaak binnen	482
9.2.1	Opdrachtbevestiging	482
9.2.2	Besluit tot statutenwijziging	483
9.2.2.1	Besluit tot statutenwijziging algemene vergadering van aandeelhouders	483
9.2.3	Bijeenroeping algemene vergadering van aandeelhouders	483
9.2.3.1	Oproepingsbrieven	484
9.2.3.2	Wat vermelden de oproepingsbrieven?	484
9.2.3.4	Agenderingsrecht	484
9.2.3.5	Termijn voor oproeping	484
9.2.3.6	Plaats van vergadering	485
9.2.3.7	Wie mogen de vergadering bijwonen	485
9.2.3.8	Stemrecht in de algemene vergadering	485
9.2.3.9	Besluit buiten vergadering/aandeelhoudersbesluit tot statutenwijziging	487
9.2.3.10	Specifieke voorwaarden voor een besluit tot statutenwijziging kapitaalvennootschap	488
9.2.3.11	Besluit bestuur tot statutenwijziging stichting	489
9.2.3.12	Besluit algemene ledenvergadering tot statutenwijziging van een vereniging, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij	489
9.2.3.13	Bijeenroeping algemene ledenvergadering	489
9.2.3.14	Besluit tot statutenwijziging door de algemene vergadering	490
9.2.4	Dossier aanmaken	491
9.3	Bijzondere statutenwijzigingen	491
9.3.1	Omzetting kapitaal van gulden naar euro	491
9.3.2	Omzetting in een andere kapitaalvennootschap	493
9.3.3	Omzetting in een andere rechtspersoon	494
9.3.4	Wijziging maatschappelijk kapitaal	494
9.3.5	Wijziging van soorten aandelen	494
9.3.6	Kapitaalvermindering	495
9.4	De notariële akte	495
9.4.1	Algemeen	496
9.4.2	Comparitie	496
9.4.3	Proces-verbaal van de algemene vergadering	497

9.4.4	Hoe worden veranderingen omschreven	497
9.4.5	Slotbepalingen	497
9.5	Passeren en afronden	497
9.5.1	Wie tekent de akte	498
9.5.2	Bijwerken aandeelhoudersregister	498
9.5.3	Opgave wijziging handelsregister	498
9.5.4	Aanvragen uittreksel	498
9.5.5	Wie krijgen er een afschrift van de akte	499
9.5.6	Dossier archiveren	499
9.5.7	Nazorg dossier	499
9.6	Checklist statutenwijziging	499
10	Omzetting / Rechtsvormwijziging	500
10.1	Inleiding	500
10.2	Fiscale aspecten	501
10.3	Besluitvorming opstellen	501
10.3.1	Inleiding	501
10.3.2	Besluit tot rechtsvormwijziging	502
10.3.2.1	Statutaire uitsluiting statutenwijziging verenigingsvormen en andere kapitaalvennootschappen	503
10.3.2.2	Statutaire uitsluiting statutenwijziging stichting	504
10.3.3	Besluit tot statutenwijziging	504
10.3.4	Goedkeuring	505
10.4	Notariële akte van rechtsvormwijziging	505
10.4.1	Algemeen	505
10.4.2	Aanhef	505
10.4.3	Wijzigingen beschrijven	506
10.4.4	Slotbepalingen	506
10.4.5	Ondertekening	507
10.5	Rechterlijke machtiging	507
10.5.1	Wanneer vereist	507
10.5.1.1	Rechterlijke machtiging voor rechtsvormwijziging	507
10.5.1.2	Weigering	508
10.5.1.3	Rechterlijke machtiging na rechtsvormwijziging	509
10.5.2	Verzoekschrift	509
10.5.2.1	Achtergrond	509
10.5.2.2	Redenen	509
10.5.2.3	Te overleggen documenten	513
10.5.3	Inschakelen advocaat	514
10.6	Extern advies	514
10.6.1	Adviesrecht of adviesplicht	514
10.6.2	Ondernemingsraad	514
10.6.3	Cliëntenraad	515

10.6.4	Overige wetgeving	516
10.7	Vermogensklem stichting	516
10.7.1	Wat valt onder vermogensklem?	516
10.7.2	Wat zijn vruchten van vermogen?	517
10.7.3	Storting op aandelen	517
10.8	Positie van leden	518
10.8.1	Opzeggingsmogelijkheid	518
10.8.2	Vereniging, coöperatie of onderlinge waarborgmaatschappij	518
10.8.3	Naamloze vennootschap of besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid	519
10.8.4	Stichting	519
10.9	Positie van aandeelhouders en crediteuren	520
10.10	Zekerheidsrechten	522
10.10.1	Aandelen	522
10.10.2	Stichtingsvermogen	523
10.11	Positie van derden	523
10.12	Rol van accountant	523
10.13	Toezicht van overheidswege	524
10.14	Invloed op bestaande rechtsverhoudingen	524
10.15	Varianten	525
10.15.1	Van vereniging, coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij in vereniging, coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij	525
10.15.1.1	Checklist rechtsvormwijziging vereniging in coöperatie	526
10.15.1.2	Checklist rechtsvormwijziging vereniging in onderlinge waarborgmaatschappij	527
10.15.1.3	Checklist rechtsvormwijziging coöperatie in vereniging	527
10.15.1.4	Checklist rechtsvormwijziging coöperatie in onderlinge waarborgmaatschappij	527
10.15.1.5	Checklist rechtsvormwijziging onderlinge waarborgmaatschappij in vereniging	528
10.15.1.6	Checklist rechtsvormwijziging onderlinge waarborgmaatschappij in coöperatie	528
10.15.2	Van vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij naar kapitaalvennootschap	529
10.15.2.1	Checklist rechtsvormwijziging vereniging in NV	531
10.15.2.2	Checklist rechtsvormwijziging vereniging in BV	531
10.15.2.3	Checklist rechtsvormwijziging coöperatie in NV	532
10.15.2.4	Checklist rechtsvormwijziging coöperatie in BV	532
10.15.2.5	Checklist rechtsvormwijziging onderlinge waarborgmaatschappij in NV	533
10.15.2.6	Checklist rechtsvormwijziging onderlinge waarborgmaatschappij in BV	533
10.15.3	Van vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij naar stichting ..	534
10.15.3.1	Checklist rechtsvormwijziging vereniging in stichting	534
10.15.3.2	Checklist rechtsvormwijziging coöperatie in stichting	535
10.15.3.3	Checklist rechtsvormwijziging onderlinge waarborgmaatschappij in stichting	535
10.15.4	Van stichting naar vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij ..	535
10.15.4.1	Checklist rechtsvormwijziging stichting in vereniging	536

10.15.4.2	Checklist rechtsvormwijziging stichting in coöperatie	536
10.15.4.3	Checklist rechtsvormwijziging stichting in onderlinge waarborgmaatschappij	537
10.15.5	Van stichting naar kapitaalvennootschap	537
10.15.5.1	Checklist rechtsvormwijziging stichting in NV	539
10.15.5.2	Checklist rechtsvormwijziging stichting in BV	540
10.15.6	Van kapitaalvennootschap naar vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij	540
10.15.6.1	Checklist rechtsvormwijziging NV in vereniging	541
10.15.6.2	Checklist rechtsvormwijziging BV in vereniging	541
10.15.6.3	Checklist rechtsvormwijziging NV in coöperatie	542
10.15.6.4	Checklist rechtsvormwijziging NV in onderlinge waarborgmaatschappij	542
10.15.6.5	Checklist rechtsvormwijziging BV in coöperatie	542
10.15.6.6	Checklist rechtsvormwijziging BV in onderlinge waarborgmaatschappij	543
10.15.7	Van kapitaalvennootschap naar stichting	543
10.15.7.1	Checklist rechtsvormwijziging NV in stichting	544
10.15.7.2	Checklist rechtsvormwijziging BV in stichting	544
10.15.8	Van NV naar BV	545
10.15.8.1	Checklist rechtsvormwijziging NV in BV	546
10.15.9	Van BV naar NV	546
10.15.9.1	Checklist rechtsvormwijziging BV in NV	547
10.16	Afwerking	547
10.16.1	Handelsregister	547
10.16.1.1	Akte	547
10.16.1.2	Wijziging rechtsvorm enig aandeelhouderschap, functionarisgegevens en dergelijke	548
10.16.2	Bijwerken aandeelhoudersregister en ledenregister	548
10.16.3	Kadaster	549
10.16.4	Merkenregister, octroobureau en vergunningen	549
10.16.5	Algemeen nut beogende instelling	549
10.16.5.1	Inleiding	549
10.16.5.2	Procedure	551
10.16.5.3	Meldplicht rechtsvormwijziging	552
10.16.5.4	Intrekking ANBI-status	553
10.17	Aantasting rechtsvormwijziging	553
10.17.1	Inleiding	553
10.17.2	Besluitvorming	554
10.17.2.1	Geen of nietig besluit	554
10.17.2.2	Vernietigbaar besluit	554
10.17.3	Notariële akte	554
10.17.4	Rechterlijke machtiging	554
10.17.5	Overige tekortkomingen; leden, accountantsverklaring, overtreding bestedingsverbod	555
11	Juridische fusie	556
11.1	Juridische fusie; inleiding	556
11.1.1	Rechtsgevolgen juridische fusie	556
11.1.2	Te fuseren entiteiten	557
11.1.3	SER-besluit Fusiegedragsregels 2015	558
11.1.4	CAO	558

11.1.5	Procedure	559
11.1.6	Statutenwijziging of nieuwe rechtspersoon oprichten	559
11.2	Voorstel tot fusie opstellen	559
11.2.1	Inleiding	560
11.2.2	Rechtsvorm	560
11.2.3	Naam	561
11.2.4	Zetel	561
11.2.5	Statuten	561
11.2.6	Rechten en vergoedingen	562
11.2.7	Voordelen	562
11.2.8	Samenstelling organen	562
11.2.9	Financiële verantwoording	563
11.2.10	Werkzaamheden	563
11.2.11	Goedkeuring	563
11.2.12	Goodwill en uitkeerbare reserves	564
11.2.13	Aanvullende eisen bij fusie kapitaalvennootschappen	565
11.2.14	Ondertekening	565
11.2.14.1	Bestuurders	565
11.2.14.2	Commissarissen	566
11.3	Toelichting op fusievoorstel opstellen	566
11.3.1	Redenen voor fusie	566
11.3.2	Verwachte gevolgen voor werkzaamheden	567
11.3.3	Toelichting vanuit juridisch, economisch en sociaal oogpunt	567
11.3.4	Aanvullende eisen bij fusie kapitaalvennootschappen	567
11.3.5	Ondertekening door bestuurders	568
11.4	Inventarisatie benodigde jaarrekeningen	569
11.4.1	Laatste drie jaarrekeningen	569
11.4.2	Tussentijdse vermogensopstelling	570
11.5	Accountantsverklaring	571
11.6	Lidmaatschap vereniging	572
11.7	Mededingingsrecht	573
11.7.1	Inleiding	573
11.7.2	Kartelverbod (81 EG/6 Mw)	574
11.7.3	Misbruik economische machtspositie (82 EG/24 Mw)	574
11.7.4	Concentratie (26 e.v. Mw)	575
11.8	Advies ondernemingsraad (nationaal of Europees) of cliëntenraad	576
11.9	Positie beperkt gerechtigden, zekerheidsrechten en overige derden	576
11.10	Stichting: rechterlijke goedkeuring?	578
11.10.1	Achtergrond, redenen en voorstel met toelichting	578
11.10.2	Inschakelen advocaat	579
11.11	Overleg Belastingdienst in verband met overdrachtsbelasting	579

11.12	Deponering fusiedocumentatie	579
11.12.1	Handelsregister	579
11.12.2	Betrokken rechtspersoon of woonplaats bestuurder	580
11.13	Publicatie	580
11.14	Na afloop wachttermijn; akte van non-verzet	581
11.15	Besluitvorming	582
11.16	Ondertekening bestuursverklaring ongewijzigde omstandigheden	583
11.17	Verlijden akte met voetverklaring (inclusief akte van oprichting en statutenwijziging)	583
11.18	Driehoeksfusie	583
11.19	Afwerking	584
11.19.1	Deponering handelsregister	584
11.19.1.1	Fusieakte	584
11.19.1.2	Voetverklaring fusieakte	585
11.19.1.3	Voetverklaring overdrachtsbelasting	585
11.19.1.4	Statutenwijziging	585
11.19.1.5	Oprichting	585
11.19.1.6	Wijziging enig aandeelhouderschap bij rechtspersonen	586
11.19.1.7	Doorhaling functionarisgegevens bij rechtspersonen (bestuurder of procuratiehouder)	586
11.19.2	Kadaster	586
11.19.3	Merkenregister en octrooibureau	586
11.19.4	Registratie algemeen nut beogende instelling	587
11.20	Mogelijkheden tot aantasting fusie	587
11.20.1	Vernietiging door rechter	587
11.20.2	Tijd	588
11.20.3	Gronden	588
11.20.4	Uitzonderingsgevallen	588
11.20.4.1	Herstel verzuim	588
11.20.4.2	Gevolgen bezwaarlijk ongedaan te maken	589
12	Juridische splitsing	590
12.1	Juridische splitsing; inleiding	590
12.1.1	Rechtsgevolgen juridische splitsing	590
12.1.2	Te splitsen entiteiten	591
12.1.3	SER-besluit Fusiegedragsregels 2015	592
12.1.4	CAO	592
12.1.5	Procedure	592
12.1.6	Statutenwijziging of nieuwe rechtspersoon oprichten	593
12.2	Voorstel tot splitsing opstellen	593
12.2.1	Inleiding	594
12.2.2	Rechtsvorm	594

12.2.3	Naam	595
12.2.4	Zetel	595
12.2.5	Statuten	595
12.2.6	Rechten en vergoedingen	595
12.2.7	Voordelen	596
12.2.8	Samenstelling organen	596
12.2.9	Financiële verantwoording	597
12.2.10	Werkzaamheden	597
12.2.11	Goedkeuring	597
12.2.12	Goodwill en uitkeerbare reserves	598
12.2.13	Aanvullende eisen bij splitsing kapitaalvennootschappen	598
12.2.14	Ondertekening	599
12.2.14.1	Bestuurders	599
12.2.14.2	Commissarissen	600
12.3	Toelichting op splitsingsvoorstel opstellen	600
12.3.1	Redenen voor splitsing	600
12.3.2	Verwachte gevolgen voor werkzaamheden	601
12.3.3	Toelichting vanuit juridisch, economisch en sociaal oogpunt	601
12.3.4	Aanvullende eisen bij splitsing kapitaalvennootschappen	601
12.3.5	Ondertekening door bestuurders	602
12.4	Inventarisatie benodigde jaarrekeningen	602
12.4.1	Laatste drie jaarrekeningen	603
12.4.2	Tussentijdse vermogensopstelling	604
12.5	Accountantsverklaring	605
12.6	Lidmaatschap vereniging	606
12.7	Mededingingsrecht	607
12.7.1	Verboden fusies (81 EG/6 Mw)	607
12.7.2	Concentraties onder toezicht Europese Commissie	608
12.7.3	Misbruik economische machtspositie (art. 82 EG/24 Mw)	608
12.8	Advies ondernemingsraad (nationaal of Europees) of cliëntenraad	609
12.9	Positie beperkt gerechtigden, zekerheidsrechten en overige derden	610
12.10	Stichting: rechterlijke goedkeuring?	611
12.10.1	Achtergrond, redenen en voorstel met toelichting	612
12.10.2	Inschakelen advocaat	612
12.11	Overleg Belastingdienst in verband met overdrachtsbelasting	612
12.12	Deponering splitsingsdocumentatie	613
12.12.1	Handelsregister	613
12.12.2	Betrokken rechtspersoon of woonplaats bestuurder	613
12.13	Publicatie	614

12.14	Na afloop wachttermijn; akte van non-verzet	614
12.15	Besluitvorming	615
12.16	Ondertekening bestuursverklaring ongewijzigde omstandigheden	616
12.17	Verlijden akte met voetverklaring (inclusief akte van oprichting en statutenwijziging)	616
12.18	Driehoekssplitsing	617
12.19	Afwerking	617
12.19.1	Deponering handelsregister	617
12.19.1.1	Splitsingsakte	618
12.19.1.2	Voetverklaring splitsingsakte	618
12.19.1.3	Voetverklaring overdrachtsbelasting	618
12.19.1.4	Statutenwijziging	618
12.19.1.5	Oprichting	619
12.19.1.6	Wijziging enig aandeelhouderschap bij rechtspersonen	619
12.19.1.7	Doorhaling functionarisgegevens bij rechtspersonen (bestuurder of procuratiehouder)	619
12.19.2	Kadaster	619
12.19.3	Merkenregister en octrooibureau	620
12.19.4	Registratie algemeen nut beogende instelling	620
12.20	Mogelijkheden tot aantasting splitsing	620
12.20.1	Vernietiging door rechter	621
12.20.2	Tijd	621
12.20.3	Gronden	621
12.20.4	Uitzonderingsgevallen	621
12.20.4.1	Herstel verzuim	622
12.20.4.2	Gevolgen bezwaarlijk ongedaan te maken	622
13	Ontbinding en vereffening van rechtspersonen	623
13.1	Soorten ontbinding	623
13.1.1	Inleiding	623
13.1.2	Ontbindingsgronden	623
13.1.2.1	Ontbindingsgronden vermeld in Boek 2 BW	623
13.1.2.2	Administratieve ontbinding	624
13.1.2.3	Rechterlijke ontbinding	624
13.2	Vrijwillige ontbinding	624
13.2.1	Inleiding	624
13.2.2	Bijeenroepingsbesluit rechtsgeldig?	624
13.2.3	Agenda van de ‘ontbindingsvergadering’	625
13.2.4	Ontbindingsbesluit rechtsgeldig?	625
13.2.5	Zijn statutaire beperkingen nageleefd?	627
13.2.6	Terugwerkende kracht van het ontbindingsbesluit?	627
13.2.7	Is herroeping van het ontbindingsbesluit mogelijk?	627
13.3	Opgaaf aan het handelsregister	628
13.3.1	Inleiding	628

13.3.2	Opgaaf van de ontbinding	628
13.3.3	Opgaaf van de ontbinding-zonder-vereffening	629
13.4	Betwisten van het ontbreken van baten op het tijdstip van ontbinding	629
13.4.1	Inleiding	629
13.4.2	Wie kan betwisten?	630
13.4.3	Toetsing door de rechter	630
13.5	Vereffenaar	631
13.5.1	Inleiding	631
13.5.2	Wie treedt op als vereffenaar?	631
13.5.3	Benoeming	631
13.5.4	Bezoldiging	632
13.5.5	Opgaaf door de vereffenaar aan handelsregister	632
13.6	Vereffeningswerkzaamheden	633
13.6.1	Inleiding	633
13.6.2	Onderscheid 'eerste fase' en 'nafase' van de vereffening	633
13.6.3	Verplichtingen van de vereffenaar	633
13.6.4	Bevoegdheden van de vereffenaar	635
13.6.5	Aansprakelijkheid van de vereffenaar	635
13.6.6	Ontslag van de vereffenaar en aanwijzing aan de gerechtelijk vereffenaar	637
13.6.7	Nafase van de vereffening	637
13.6.7.1	Nafase	637
13.6.7.2	Saldogerechtigden	637
13.6.7.3	Rekening en verantwoording	638
13.7	Einde vereffening	642
13.7.1	Inleiding	642
13.7.2	Potentiële baten; instellen van rechtsvorderingen door de vereffenaar	642
13.7.3	Opgaaf aan register van ophouden te bestaan	642
13.7.4	Bewaartermijn handelsregistergegevens	642
13.7.5	'Ogenschijnlijk dood' of 'echt dood'?	643
13.7.6	Rekening en verantwoording verschuldigd aan de rechter	643
13.8	Heropening of opening van de vereffening	643
13.8.1	Inleiding	643
13.8.2	Nagekomen schuldeisers en nagekomen saldogerechtigden	644
13.8.3	Nagekomen baten	644
13.8.4	Verlengingsgrond	646
13.9	Bewaring boeken, bescheiden, enz.	646
13.9.1	Inleiding	646
13.9.2	Bewaartermijn	646
13.9.3	Bewaarder	647
13.9.4	Inzagerecht volgens Boek 2 BW	647
13.9.5	Inzagerecht buiten Boek 2 BW om?	647
13.10	Checklist: Ontbinding en vereffening van rechtspersonen	648
14	Kapitaal en crediteurenbescherming	652

14.1	Inleiding	652
14.1.1	Bepalingen betreffende het kapitaal van de NV en de BV	652
14.1.2	Hoofdpijnen systeem van kapitaalbescherming bij de NV	652
14.1.3	Doeleinden kapitaalbeschermingsbepalingen	654
14.1.4	Beperkte waarde kapitaalbeschermingsregime	655
14.1.5	Kritiekpunten kapitaalbeschermingsregime	656
14.1.6	Vereenvoudiging van het NV-kapitaalbeschermingsrecht	656
14.1.7	Crediteurenbescherming bij de BV	657
14.1.8	Nominale waarde van aandelen	659
14.1.9	Begrippen kapitaal en reserves	660
14.2	Stortingsvoorschriften bij de NV	662
14.2.1	Minimumkapitaalvereiste	662
14.2.2	Sancties op het niet voldoen aan het minimumkapitaalvereiste	662
14.2.2.1	Ontbinding	662
14.2.2.2	Aansprakelijkheid bestuurders	663
14.2.3	Verbod tot emissie beneden pari	663
14.2.4	Verbod tot ontheffing stortingsplicht	664
14.2.5	Schuldverrekening in relatie tot de stortingsverplichting	664
14.2.6	Minimumstortingsplicht	665
14.2.7	Stortingsplicht in geld; bankverklaring	665
14.2.7.1	De a-verklaring	666
14.2.7.2	De b-verklaring	667
14.2.8	Storting in vreemd geld	669
14.2.9	Inbreng in natura; tijdstip van storting	670
14.2.10	Inbreng in natura; waardering naar economische maatstaven	670
14.2.11	Stortingsplicht in natura; accountantscontrole	671
14.2.11.1	Publicatievoorschriften	671
14.2.11.2	Waarderingsvoorschriften	672
14.2.11.3	Sancties op het niet in acht nemen van de waarderingsvoorschriften	673
14.2.11.4	Het bepalen van de omvang van de stortingsplicht	675
14.2.11.5	Waardedaling inbreng na beschrijving	675
14.2.11.6	Inbreng in natura na oprichting	676
14.2.12	Vrijstellingen van de inbrengcontrole	677
14.2.12.1	Vrijstelling bij inbreng in concernverhoudingen	677
14.2.12.2	Vrijstelling bij een openbaar bod op effecten	678
14.2.12.3	Overige vrijstellingen; alternatieve procedure	678
14.2.13	Verjaring van de stortingsplicht	681
14.3	Stortingsvoorschriften bij de BV	681
14.3.1	Geen minimumkapitaalvoorschrift	681
14.3.2	Verbod tot emissie beneden pari	682
14.3.3	Verbod tot ontheffing stortingsplicht	682
14.3.4	Schuldverrekening in relatie tot de stortingsverplichting	683
14.3.5	Uitstel van storting	683
14.3.6	Inbreng in geld	683
14.3.7	Inbreng in vreemd geld	683
14.3.8	Inbreng in natura; tijdstip van storting	684
14.3.9	Inbreng in natura; waardering naar economische maatstaven	684
14.3.10	Inbreng in natura; publicatievoorschriften	685
14.3.11	Inbreng in natura; inbrengbeschrijving	685

14.3.12	Inbreng in natura; geen verplichte accountantscontrole	686
14.3.13	Het bepalen van de omvang van de stortingsplicht	687
14.3.14	Inbreng in natura na oprichting	687
14.3.15	Verjaring van de stortingsplicht	687
14.4	Nachgründung	688
14.4.1	Achtergrond Nachgründungsbepaling	688
14.4.2	Elementen Nachgründungsbepaling	688
14.4.2.1	Verkrijging van een ‘besmet’ vermogensbestanddeel	688
14.4.2.2	Verkrijging om baat	689
14.4.2.3	Verkrijging binnen een bepaald tijdsbestek	689
14.4.3	Uitzonderingen	689
14.4.4	Inbrengcontrole en goedkeuring algemene vergadering	691
14.4.5	Publicatieverplichtingen	691
14.4.6	Sanctieregeling	691
14.4.7	Kritiek	692
14.4.8	BV-recht	693
14.5	Uitkeringen bij de NV	693
14.5.1	Bevoegdheid tot dividenduitkering – inleiding	693
14.5.1.1	Winstbestemming	694
14.5.1.2	Recht op redelijk dividend?	695
14.5.2	Ruimte voor het doen van uitkeringen	696
14.5.2.1	Band met de jaarrekening	697
14.5.2.2	Bonusaandelen en stockdividend	699
14.5.2.3	Toepassing gebonden vermogen-voorwaarde bij kapitaalvermindering	699
14.5.2.4	Dividendberekening en verjaring	700
14.5.3	Interim-dividend	700
14.5.4	Sanctieregeling bij ten onrechte gedane uitkeringen	701
14.6	Uitkeringen bij de BV	702
14.6.1	Inleiding	702
14.6.1.1	Bevoegdheid tot winstbestemming en winstuitkering	703
14.6.1.2	Bonusaandelen en stockdividend	704
14.6.1.3	Recht op redelijk dividend?	705
14.6.2	Goedkeuringsbevoegdheid bestuur en uitkeringstest	705
14.6.3	Sanctieregeling	706
14.6.3.1	Inleiding	706
14.6.3.2	Aansprakelijkheid bestuurders en medebeleidsbepalers	706
14.6.3.3	Aansprakelijkheid aandeelhouders	708
14.6.4	Dividendberekening en verjaring	708
14.6.5	Winstrechtloze of beperkt winstgevende aandelen	709
14.7	Verkrijging van eigen aandelen bij de NV	709
14.7.1	Verbod tot het nemen van eigen aandelen	709
14.7.2	Voorwaarden voor een geoorloofde inkoop	710
14.7.2.1	Volgestorte eigen aandelen	710
14.7.2.2	Inkoop van alle aandelen minus één	711
14.7.2.3	Gebonden vermogen-voorwaarde	712
14.7.2.4	Machtiging algemene vergadering en statutaire uitsluiting of beperking	713
14.7.2.5	Geen stemrecht op eigen aandelen	713

14.7.3	Uitzonderingsmogelijkheden	714
14.7.4	Voorwaarden voor het houden van eigen aandelen	715
14.7.4.1	Schorsing stemrecht	715
14.7.4.2	Overige rechten verbonden aan een aandeel	715
14.7.4.3	Verwerking eigen aandelen in jaarrekening	715
14.7.5	Sanctieregeling	716
14.7.6	Inkoop binnen concernverhoudingen	717
14.7.7	Inkoop via een tussenpersoon	719
14.7.8	Inpandneming van eigen aandelen	719
14.8	Verkrijging van eigen aandelen bij de BV	719
14.8.1	Verbod tot het nemen van eigen aandelen	719
14.8.2	Inkoop van eigen aandelen – inleiding	720
14.8.2.1	Bevoegdheid tot inkoop	720
14.8.2.2	Voorwaarden voor een geoorloofde inkoop	721
14.8.2.3	Voorwaarden voor het houden van eigen aandelen	724
14.8.2.4	Sanctieregeling	725
14.8.2.5	Inkoop binnen concernverhoudingen	725
14.8.2.6	Inkoop via een tussenpersoon	726
14.9	Het verbod tot financiële steunverlening	726
14.9.1	Achtergrond van de bepaling	726
14.9.2	Verbod tot het verlenen van financiële steun	727
14.9.3	Uitzondering: het verstrekken van leningen	728
14.9.4	Belang vennootschap mag niet worden geschaad	730
14.9.5	Reikwijdte van het verbod	731
14.9.6	Toepassing binnen concernverhoudingen	732
14.9.7	Sanctieregeling	732
14.9.8	Uitzonderingen	733
14.9.9	Vervallen verbod tot financiële steunverlening bij de BV	733
14.10	Kapitaalverhoging en het voorkeursrecht van aandeelhouders	734
14.10.1	Bevoegdheid tot kapitaalverhoging	734
14.10.2	Betekenis maatschappelijk kapitaal	736
14.10.3	Stortingsvoorschriften bij kapitaalverhoging	739
14.10.3.1	Stortingsvoorschriften bij kapitaalverhoging bij de NV	739
14.10.3.2	Stortingsvoorschriften bij kapitaalverhoging bij de BV	741
14.10.4	Wettelijk voorkeursrecht van aandeelhouders	742
14.10.4.1	BV-regeling	743
14.10.4.2	NV-regeling	744
14.10.4.3	Uitzonderingen op het wettelijk voorkeursrecht	744
14.11	Kapitaalvermindering	746
14.11.1	Bevoegdheid tot kapitaalvermindering	746
14.11.2	In acht te nemen kapitaalgrenzen	747
14.11.3	Wijzen van kapitaalvermindering	748
14.11.3.1	Intrekking van aandelen	748
14.11.3.2	Verlaging van de nominale waarde van aandelen	749
14.11.4	Al dan niet toepasselijkheid van de gebonden vermogen-toets bij de NV	750
14.11.5	Beperkte balanstest en uitkeringstest bij de BV	751
14.11.6	Verzetrecht van crediteuren bij de NV	751

14.12	Verzetrecht van schuldeisers	754
14.12.1	Inleiding	754
14.12.2	Publicatiesysteem	755
14.12.3	Verzetrecht	756
14.12.3.1	Verzetrecht algemeen	756
14.12.3.2	Verzetrecht bij omzetting en kapitaalvermindering	758
14.12.3.3	Verzetrecht bij juridische fusie en splitsing	760
14.12.3.4	Bijzonder verzetrecht bij splitsing	762
14.12.3.5	Verzetrecht bij grensoverschrijdende juridische fusie	763
14.12.3.6	Verzetrecht bij de beëindiging van de overblijvende aansprakelijkheid uit een 403-verklaring	764
15	Aansprakelijkheid	766
15.1	Inleiding	766
15.2	Interne aansprakelijkheid	766
15.2.1	Onbehoorlijke taakvervulling	766
15.2.1.1	Art. 2:9	766
15.2.1.2	Effectueren van aansprakelijkheid	769
15.2.1.3	Art. 2:216	774
15.3	Externe aansprakelijkheid (onvrijwillig)	774
15.3.1	Inschrijvings- en stortingsaansprakelijkheid	774
15.3.1.1	Art. 2:69 lid 2 sub a/180 lid 2 jo. art. 2:29 lid 1/53a/54/289	774
15.3.1.2	Art. 2:69 lid 2 sub b en c	775
15.3.1.3	Effectueren van aansprakelijkheid	776
15.3.2	Kapitaalaansprakelijkheid	777
15.3.2.1	Inleiding	777
15.3.2.2	Het nemen van aandelen	778
15.3.2.3	Het verkrijgen van eigen aandelen	778
15.3.2.4	Het houden van eigen aandelen	780
15.3.2.5	Effectueren van aansprakelijkheid	781
15.3.3	Faillissementsaansprakelijkheid	781
15.3.3.1	Art. 2:248/138 jo. 50a/53a/300a	781
15.3.3.2	Schending administratie- en/of openbaarmakingsverplichtingen	787
15.3.3.3	Effectueren van aansprakelijkheid	793
15.3.4	Balansaansprakelijkheid	797
15.3.4.1	Art. 2:139/249	797
15.3.4.2	Effectueren van aansprakelijkheid	799
15.3.5	Onrechtmatiggedaadsaansprakelijkheid	799
15.3.5.1	Art. 6:162	799
15.3.5.2	Aansprakelijkheid voor lichtvaardig aangaan van verplichtingen	801
15.3.5.3	Aansprakelijkheid bij verhaalsfrustratie	802
15.3.5.4	Effectueren van aansprakelijkheid	804
15.4	Externe aansprakelijkheid (vrijwillig)	806
15.4.1	Aansprakelijkheid moedermaatschappij (art. 2:403)	806
15.4.1.1	Inleiding	806
15.4.1.2	Verkrijgen groepsvrijstelling (art. 2:403)	807
15.4.1.3	Intrekking 403-verklaring en beëindiging 403-aansprakelijkheid (art. 2:404)	812

15.4.1.4	403-verklaring en juridische fusie/juridische (af)splitsing	815
15.4.2	Aansprakelijkheid uit borgtocht	819
15.4.2.1	Inleiding	819
15.4.2.2	Toepasselijk recht, onderscheid particuliere en professionele borgtocht	819
15.4.2.3	De overeenkomst van borgtocht, enkele kenmerken	820
15.4.2.4	Aangaan van de overeenkomst van borgtocht	821
15.4.2.5	Toestemming echtgenoot/geregistreerd partner (art. 1:88)	823
15.4.2.6	Rechtsverhouding borg-schuldeiser	829
15.4.2.7	Rechtsverhouding borg-hoofdschuldenaar	830
15.4.2.8	Wisseling van de persoon van de schuldeiser, borg of hoofdschuldenaar	832
15.4.2.9	Einde van de borgtocht	833
15.4.2.10	Checklist borgtocht	835
16	Het jaarrekeningenrecht	836
16.1	Algemene inleiding	836
16.1.1	Betekenis van de jaarrekening in de notariële praktijk	836
16.1.2	Ontwikkelingen in het jaarrekeningenrecht	837
16.1.3	Jaarrekeningbenaderingen en verslaggevingskaders	843
16.2	Verslaggevingskaders	847
16.2.1	Inleiding	847
16.2.2	Verslaggevingskader EU	847
16.2.3	Verslaggevingskader Nederland	848
16.2.4	Verslaggevingskader IASB	850
16.2.5	Verslaggevingskader USA	850
16.2.6	Verslaggevingskader enkele overige Europese landen	851
16.2.7	Handhaving van verslaggevingsregels	852
16.2.7.1	Algemeen	852
16.2.7.2	Controle door de accountant	853
16.2.7.3	Jaarrekeningprocedure (OK)	856
16.2.7.4	Rol AFM	858
16.3	Jaarrekening als verantwoordingsdocument	859
16.3.1	Inleiding	859
16.3.1.1	Formeel jaarrekeningenrecht	859
16.3.1.2	Administratieplicht	859
16.3.1.3	Opmaken	860
16.3.1.4	Controle van de jaarrekening	861
16.3.1.5	Vaststellen	862
16.3.1.6	Openbaarmaking	863
16.3.1.7	Uitstel en ontheffing	865
16.3.1.8	Omvangafhankelijke jaarrekeningregimes	866
16.3.1.9	Gevolgen overtreding van de bepalingen	868
16.3.2	Materieel jaarrekeningenrecht	868
16.3.2.1	Inhoudelijke aspecten: algemeen	868
16.3.2.2	'Recognition' van activa, passiva, baten en lasten	869
16.3.2.3	Waardering/measurement	870
16.3.2.4	Disclosure	876
16.3.2.5	Jaarrekeningmodellen	877
16.3.3	Balansposten	877

INHOUDSOPGAVE

16.3.3.1	Immateriële vaste activa	877
16.3.3.2	Materiële vaste activa	878
16.3.3.3	Financiële vaste activa	879
16.3.3.4	Voorraden	880
16.3.3.5	Onderhanden werk	880
16.3.3.6	Vorderingen en overlopende activa	881
16.3.3.7	Voorzieningen	881
16.3.3.8	Schulden en overlopende passiva	883
16.3.3.9	Eigen aandelen	883
16.3.4	Winst-en-verliesrekening(sposten)	884
16.3.4.1	Omzet	884
16.3.4.2	Kosten	884
16.3.4.3	Operationeel resultaat	885
16.3.4.4	Winstbepaling/winstbestemming	885
16.3.4.5	Totaalresultaatoverzicht	885
16.3.5	Kasstroomoverzicht	886
16.3.6	Consolidatie	887
16.3.6.1	Geconsolideerde jaarrekening en eliminaties	887
16.3.6.2	Consolidatieplicht en -kring volgens EU resp. IASB	888
16.3.6.3	Consolidatieplicht en -kring	890
16.3.7	Groepsregime (art. 2:403)	892
16.3.7.1	Toepassingsvoorwaarden	892
16.3.7.2	Eerste toepassing	894
16.3.7.3	Hoofdelijk schuldenaarschap	894
16.3.7.4	Beëindiging groepsregime	895
16.3.7.5	Aansprakelijkstellingsverklaring	896
16.3.7.6	Intrekking verklaring	896
16.3.7.7	Opheffing oude aansprakelijkheid	897
16.3.8	Bestuursverslag	898
16.3.9	Overige gegevens	899
16.3.10	Verslag over betalingen aan overheden	900
17	Samenwerkingsvormen	902
17.1	Inleiding	902
17.2	Joint venture	902
17.2.1	Vormen van joint ventures	902
17.2.1.1	Joint venture BV	903
17.2.1.2	Personenvennootschap	907
17.2.1.3	Coöperaties	908
17.2.1.4	Joint venture overeenkomst	910
17.2.1.5	Internationale samenwerking	911
17.3	Aandeelhoudersovereenkomst	911
17.3.1	In welke situaties is een aandeelhoudersovereenkomst van belang?	911
17.3.2	Geldigheid van een aandeelhoudersovereenkomst	912
17.3.2.1	Verhouding tussen aandeelhoudersovereenkomst en statuten	912
17.3.3	Inhoud van een aandeelhoudersovereenkomst	914
17.3.3.1	Term sheet	915
17.3.4	Stemovereenkomsten	915

INHOUDSOPGAVE

17.3.4.1	Sancties op niet-nakoming	917
17.3.5	Certificering	917
17.3.5.1	Administratievoorwaarden	919
17.4	Fusies	919
17.4.1	Aandelenfusie	920
17.4.2	Bedrijfsfusie	920
17.4.3	Juridische fusie	920
17.4.3.1	Juridische fusie tussen bestaande vennootschappen	921
17.4.3.2	Juridische fusie door oprichting van een nieuwe vennootschap	921
17.4.3.3	Driehoeksfusie	921
17.4.3.4	Concernfusie	922
17.4.3.5	Zusterfusie	922
17.4.3.6	Procedure	922
17.4.3.7	Vernietiging van fusies	923
17.4.3.8	SER-Fusiegedragsregels 2015	923
17.4.4	Grensoverschrijdende fusie	924
17.4.4.1	Wet Grensoverschrijdende fusies	924
17.4.4.2	Procedure	925
17.4.4.3	Specifieke regels voor internationale fusies	925
17.4.4.4	Bescherming van schuldeisers en aandeelhouders	926
17.4.4.5	Medezeggenschap van werknemers	926
17.4.4.6	Vernietiging van grensoverschrijdende fusies	926
17.4.5	Fusies op basis van vrijheid van vestiging	926
17.4.6	Europese vennootschap (SE)	927
17.4.6.1	Oprichtingseisen	928
17.4.6.2	Structuur	928
17.4.6.3	Monistisch stelsel	928
17.4.6.4	Dualistisch stelsel	928
17.4.6.5	Oprichting	929
17.4.6.6	Oprichting door omzetting van een NV in een SE	929
17.4.6.7	Oprichting van een holding-SE	929
17.4.6.8	Oprichting van een dochter-SE	929
17.4.6.9	Oprichting van SE door fusie	929
17.4.7	De Europese Coöperatieve Vennootschap (SCE)	930
17.4.8	Het EESV	930
17.4.8.1	Toepassing	930
17.4.8.2	Doel	931
17.4.8.3	Leden	931
17.4.8.4	Oprichtingsovereenkomst	932
17.5	Varia	932
17.5.1	Europese en nationale controle op concentraties van ondernemingen en mededinging	932
17.5.2	Vijandige biedingen en beschermingsconstructies	933
17.5.3	Wet op het financieel toezicht	934
17.5.4	Openbaar overnamebod	934
17.6	Structurering van ondernemingen	936
17.6.1	Achtergronden van concernstructuren	936
17.6.1.1	Afscherming aansprakelijkheid	937

INHOUDSOPGAVE

17.6.1.2	Zakelijk handelen en verantwoording	937
17.6.1.3	Financiering	938
17.6.1.4	Belastingen	938
17.6.1.5	Overdraagbaarheid	939
17.6.1.6	Samenwerking	939
17.6.1.7	Zichtbaarheid	939
17.6.1.8	Conclusie	940
17.6.2	Rechtsvormen	940
17.6.2.1	De eenmanszaak	940
17.6.2.2	De vennootschap onder firma/maatschap/openbare vennootschap	941
17.6.2.3	De naamloze en besloten vennootschap	944
17.6.3	Wijzigen van structuren	954
17.6.3.1	Van eenmanszaak naar BV	954
17.6.3.2	Van de eenmanszaak naar de holdingstructuur.	957
17.6.3.3	Van vennootschap onder firma of maatschap naar holdingstructuur	957
17.6.3.4	De groepsholding bij meerdere aandeelhouders	960
17.6.3.5	Van één BV naar een holdingstructuur	960
18	Medezeggenschapsregelingen	964
18.1	Inleiding	964
18.2	Vormen van medezeggenschap in de WOR	964
18.2.1	Begrippen in de WOR	964
18.2.2	Instellen ondernemingsraad	965
18.2.3	Andere vormen van ondernemingsraden	966
18.2.4	Personeelsvergadering en -vertegenwoordiging	967
18.3	Europese Ondernemingsraad	967
18.3.1	Begrippen in de WEOR	968
18.4	Europese vennootschap (SE) en Europese coöperatieve vennootschap (SCE)	968
18.4.1	Begrippen in de Wet rol werknemers bij Europese rechtspersonen	969
18.4.2	Europese coöperatieve vennootschap (SCE)	970
18.5	Medezeggenschapsrechten en bedrijfsovernames	970
18.5.1	Ondernemingsraad	970
18.5.2	Adviesrecht van de ondernemingsraad	971
18.5.3	Personeelsvergadering	972
18.5.4	Personeelsvertegenwoordiging	973
18.5.5	Personeelsvertegenwoordiging ex art. 35d WOR	973
18.5.6	Europese ondernemingsraad	973
18.5.7	Europese vennootschap (SE) en Europese coöperatieve vennootschap (SCE)	974
18.6	Sancties en bedrijfsovernames	975
18.7	Conclusie	976
19	Mededingingsrecht	977
19.1	Inleiding	977

19.2 De economische achtergrond van het mededingingsrecht	978
19.2.1 Economische politiek, mededingingsbeleid en mededingingsrecht	978
19.2.1.1 Marktefficiënties	978
19.2.1.2 Bijsturing van het marktproces	979
19.2.1.3 Doelstellingen	980
19.2.2 Concurrentieverhoudingen op markten	981
19.2.2.1 Inleiding	981
19.2.2.2 Marktvormen c.q. de marktstructuur	981
19.2.2.3 Marktmacht	983
19.2.2.4 Mededinging en mededingingsbeperking	983
19.3 Gecombineerd systeem van Nederlands en EU-mededingingsrecht	984
19.3.1 Bronnen	984
19.3.2 Werkingsfeer	984
19.3.2.1 Materiële werkingsfeer	985
19.3.2.2 Territoriale werkingsfeer	985
19.3.2.3 EG-conflictrechtsregels	985
19.3.2.4 Personele werkingsfeer	987
19.4 Het verbod van mededingingsbeperkende afspraken	988
19.4.1 Beoordelingskader	988
19.4.2 Art. 6 lid 1 Mededingingswet	988
19.4.2.1 Overeenkomsten	989
19.4.2.2 Onderling afgestemde feitelijke gedragingen	990
19.4.2.3 Besluiten van een ondernemersvereniging	990
19.4.2.4 Beperking van de mededinging	991
19.4.3 Wettelijke uitzonderingen op het kartelverbod	994
19.4.3.1 Art. 6 lid 3 Mededingingswet	994
19.4.3.2 Groepsvrijstellingen	995
19.4.3.3 Groepsvrijstellingen ex art. 15 Mededingingswet	998
19.4.4 Het beleid van de ACM inzake specifieke vormen van horizontale samenwerking	998
19.4.4.1 Prijzadviezen van brancheorganisaties	999
19.4.4.2 Calculatieschema's	999
19.4.4.3 Informatie-uitwisseling	1000
19.4.4.4 Erkenningsregelingen of kwaliteitsregelingen	1000
19.4.4.5 Algemene voorwaarden	1001
19.4.4.6 Gedragscodes	1001
19.5 Het verbod van misbruik van een economische machtspositie	1002
19.5.1 Inleiding	1002
19.5.2 Economische machtspositie	1002
19.5.3 Misbruik	1004
19.5.4 Publieke of wettelijke monopolies	1005
19.6 Concentratiecontrole	1006
19.6.1 Inleiding	1006
19.6.2 Fusie, gekwalificeerde deelneming en joint venture	1007
19.6.3 Zeggenschap	1007
19.6.4 Procedure	1007
19.6.5 Werkingsfeer en EG-conflictrechtsregels	1008

19.6.6	Beoordeling	1009
19.7	Handhaving van het kartel- en misbruikverbod	1010
19.7.1	Publiekrechtelijke handhaving	1011
19.7.2	Civilrechtelijke handhaving	1012
19.8	Steuemaatregelen	1013
19.8.1	Inleiding	1013
19.8.2	Het begrip staatssteun: art. 107 lid 1 VWEU	1013
19.8.3	Verenigbare staatssteun: art. 107 lid 2 en 3 en art. 106 lid 2 VWEU	1016
19.8.4	Art. 108 VWEU	1017
20	Europese dimensie	1020
20.1	Inleiding	1020
20.2	Richtlijnen op het terrein van het ondernemingsrecht	1021
20.2.1	Directe werking richtlijnbepalingen	1022
20.2.2	Richtlijnconforme interpretatieplicht	1023
20.2.3	Staatsaansprakelijkheid	1024
20.3	Rechtspraak van het HvJ EU betreffende het vestigingsrecht	1024
20.4	Grensoverschrijdende fusie, zetelverplaatsing, omzetting en splitsing	1026
20.4.1	Grensoverschrijdende juridische fusie	1027
20.4.2	Grensoverschrijdende verplaatsing van de werkelijke zetel	1028
20.4.3	Grensoverschrijdende omzetting	1028
20.4.4	Grensoverschrijdende splitsing	1030
21	Fiscale aspecten	1031
21.1	Inkomstenbelasting	1031
21.1.1	Subjectieve belastingplicht ondernemers in de zin van de Wet IB 2001	1031
21.1.1.1	Inleiding	1031
21.1.1.2	Ondernemers in de zin van art. 3.4 Wet IB 2001	1031
21.1.1.3	Zelfstandige beroepsbeoefenaren in de zin van art. 3.5 Wet IB 2001	1034
21.1.1.4	Medegerechtigden van art. 3.3 Wet IB 2001 en het verschil in fiscale behandeling met de 'echte' ondernemer	1034
21.1.1.5	Fiscale kwalificatie participanten in een samenwerkingsverband	1035
21.1.2	Belastingobject; vaststelling belaste winst uit onderneming	1038
21.1.2.1	Inleiding totaalwinstbegrip	1038
21.1.2.2	Definitie totaalwinst	1038
21.1.2.3	Vaststelling totaalwinst	1039
21.1.2.4	Vermogensetikettering	1040
21.1.2.5	Verliesverrekening	1041
21.1.2.6	Ondernemersfaciliteiten	1041
21.1.2.7	Urencriterium (art. 3.6 Wet IB 2001)	1044
21.1.3	Einde van de onderneming	1045
21.1.3.1	Inleiding	1045
21.1.3.2	Realisatie stakingswinst	1045
21.1.3.3	Staking en doorschuiving in geval van overlijden van de ondernemer	1046

21.1.3.4	Invloed huwelijksgoederenregime op de fiscale positie van de ondernemer	1048
21.1.3.5	Inbreng in een samenwerkingsverband	1049
21.1.3.6	Overdracht aan een medeondernemer of werknemer	1050
21.1.3.7	Doorschuiving stakingswinst naar andere (nieuwe) onderneming	1050
21.1.3.8	Inbreng in een BV	1051
21.1.4	De fiscale behandeling van de directeur-grotaandeelhouder	1055
21.1.4.1	Inleiding	1055
21.1.4.2	Verhouding inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting	1056
21.1.4.3	Kwalificatievoorwaarden voor een aanmerkelijk belang	1057
21.1.4.4	Inkomen uit AB	1060
21.1.4.5	Uitwerking van een aantal fictieve vervreemdingen	1063
21.1.4.6	Bijzondere bedrijfsoverdracht: vererven van AB-pakketten	1066
21.1.4.7	Bijzondere bedrijfsoverdrachten; schenking van AB-pakketten	1070
21.1.5	Terbeschikkingstellingsregeling	1073
21.1.5.1	Inleiding	1073
21.1.5.2	Verhouding art. 3.91 en 3.92 Wet IB 2001	1073
21.1.5.3	Kwalificatievoorwaarden terbeschikkingstellingregeling	1074
21.1.5.4	Voordeel uit terbeschikkingstelling	1075
21.1.5.5	Aanvang en einde van de terbeschikkingstelling	1076
21.1.5.6	Huwelijksgoederenregime en de TBS-regeling	1077
21.2	Vennootschapsbelasting	1077
21.2.1	Belastingsubjecten	1077
21.2.1.1	Inleiding	1077
21.2.1.2	Volledig belastingplichtige lichamen	1078
21.2.1.3	Beperkt belastingplichtige lichamen (stichtingen en verenigingen)	1082
21.2.1.4	Overheidsbedrijven	1086
21.2.2	Vrijstellingen	1089
21.2.2.1	Diverse vrijstellingen	1089
21.2.2.2	Beleggingsinstellingen	1089
21.2.3	Tarief en hoofdregels heffingsobject	1092
21.2.3.1	Tarief	1092
21.2.3.2	Intercompany transacties	1092
21.2.3.3	Aftrekbaarheid van kosten	1094
21.2.3.4	Aftrekbaarheid van kosten	1095
21.2.4	Renteaftrekbeperkingen	1096
21.2.4.1	Inleiding	1096
21.2.4.2	Deelnemerschapsleningen	1096
21.2.4.3	Renteloze of laagrentende groepsleningen	1097
21.2.4.4	Renteaftrekbeperking i.v.m. kasrondjes enz.	1097
21.2.4.5	Thin capitalisation	1101
21.2.4.6	Earningsstripping	1101
21.2.4.7	Vervallen	1102
21.2.4.8	Onzakelijke leningen	1102
21.2.5	Deelnemingsvrijstelling	1104
21.2.5.1	Inleiding	1104
21.2.5.2	Deelnemingsbegrip	1104
21.2.5.3	Niet-kwalificerende beleggingsdeelnemingen	1106
21.2.5.4	Compartimentering	1108
21.2.5.5	Anti-misbruikbepalingen	1110
21.2.5.6	Liquidatieverliesregeling	1113

21.2.5.7	CFC-wetgeving (art. 13ab Wet VPB 1969)	1119
21.2.6	Fiscale eenheid	1120
21.2.6.1	Bezits- en verzoeken	1120
21.2.6.2	Entreeheffingen	1124
21.2.6.3	Fiscale-eenheidsperiode	1125
21.2.6.4	Exitheffingen	1126
21.2.6.5	Verliesverrekening	1129
21.2.7	Fusie en splitsing	1132
21.2.7.1	Aandelenfusie	1132
21.2.7.2	Bedrijfsfusie	1134
21.2.7.3	Juridische fusie	1135
21.2.7.4	Juridische splitsing	1137
21.2.7.5	Anti-misbruikbepaling	1138
21.2.8	Verliesverrekening	1140
21.2.8.1	Verrekeningstermijn en verliesbeschikking	1140
21.2.8.2	Vervallen	1141
21.2.8.3	Handel in verlieslichamen	1141
21.2.9	Handel in herinvesteringslichamen	1143
21.3	Overdrachtsbelasting	1145
21.3.1	Bedrijfsoverdracht	1146
21.3.1.1	Inleiding	1146
21.3.1.2	Bedrijfsopvolging in de familiesfeer	1147
21.3.2	Vrijstelling bij inbreng onroerende zaken in een vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid	1152
21.3.2.1	Inleiding	1152
21.3.2.2	Varianten van inbreng	1153
21.3.2.3	Voorwaarden bij inbreng onderneming en inbreng van losse onroerende zaken	1156
21.3.3	In- en uitreden van vennoten	1157
21.3.3.1	Inleiding	1157
21.3.3.2	Toetreding en vervanging van vennoten	1159
21.3.4	Vrijstelling bij inbreng onroerende zaken in NV/BV	1161
21.3.4.1	Inleiding	1161
21.3.4.2	Inbreng of omzetting	1161
21.3.4.3	De inbrengers	1161
21.3.4.4	De voorwaarden	1161
21.3.5	Tegemoetkoming bij verkrijging door BV in oprichting, gevolgd door doorlevering aan deze BV	1167
21.3.6	Vereffening van vermogen van rechtspersoon met toepassing van art. 14c Vpb	1167
21.3.7	Vrijstelling bij fusie, splitsing en interne reorganisatie	1168
21.3.7.1	Inleiding	1168
21.3.7.2	Bedrijfsfusie	1168
21.3.7.3	Aandelenfusie	1172
21.3.7.4	Juridische fusie	1172
21.3.7.5	Interne reorganisatie	1177
21.3.7.6	Splitsing	1183
21.3.8	Onroerendezaakrechtspersonen (art. 4 WBR)	1185
21.3.8.1	Inleiding	1185
21.3.8.2	Heffing van overdrachtsbelasting over fictieve onroerende zaken	1185
22	Ondernemingsrechtpraktijk en financieel recht	1190

22.1	Inleiding	1190
22.2	Wft- en Wtt 2018-systematiek	1191
22.2.1	Algemeen deel Wft	1191
22.2.2	Deel Markttoegang Financiële Ondernemingen	1192
22.2.3	Deel Prudentieel Toezicht Financiële Ondernemingen	1192
22.2.3.1	Herstel en afwikkeling banken, beleggingsondernemingen en verzekeraars	1193
22.2.4	Deel Gedragstoezicht financiële ondernemingen	1193
22.2.5	Deel Gedragstoezicht financiële markten	1194
22.2.6	Deel bijzondere maatregelen betreffende de stabiliteit van het financiële stelsel	1194
22.2.7	Wft (en Wtt) systematiek: voorbeelden	1194
22.2.7.1	Voorbeeld 1: garantie of verzekering?	1194
22.2.7.2	Voorbeeld 2: grondspeculatie	1195
22.3	Gereguleerde financiële ondernemingen	1198
22.3.1	Enige algemene richtsnoeren	1198
22.3.1.1	Vragen van financiering	1198
22.3.1.2	Dekken van risico's	1198
22.3.1.3	Diensten met betrekking tot beleggingen	1198
22.3.1.4	Betrokkenheid bij betalingstransacties voor derden	1198
22.3.2	Betaaldienstverleners	1199
22.3.2.1	Bewaarder	1200
22.3.3	Clearinginstellingen	1200
22.3.4	Elektronischgeldinstellingen	1200
22.3.5	Banken	1200
22.3.5.1	Kredietunies	1201
22.3.6	Financiële instellingen	1201
22.3.7	Levensverzekeraars	1201
22.3.8	Schadeverzekeraars	1202
22.3.9	Natura-uitvaartverzekeraars	1202
22.3.10	Entiteiten voor risico-acceptatie	1202
22.3.11	Premiepensioeninstellingen	1202
22.3.12	Wisselinstellingen	1202
22.3.13	Financiële dienstverleners	1203
22.3.14	Beheerders van beleggingsinstellingen	1203
22.3.15	Beleggingsondernemingen	1204
22.3.16	Afwikkelondernemingen	1204
22.3.17	Trustkantoren	1204
22.4	Het financiële recht gelet op eerdere hoofdstukken	1205
22.4.1	Oprichting (hoofdstuk 1-5)	1205
22.4.1.1	Rechtsvorm	1206
22.4.1.2	Zetel	1206
22.4.1.3	Doelomschrijving	1207
22.4.1.4	Transparante zeggenschapsstructuur	1207
22.4.1.5	Aandeelhouders: verklaring van geen bezwaar	1208
22.4.1.6	Bestuurders, commissarissen en andere partijen die het beleid van de instelling (mede) bepalen	1208
22.4.1.7	Minimum eigen vermogen	1209
22.4.1.8	Jaarrekeningplicht	1210

22.4.1.9	Benaming	1210
22.4.1.10	Beloningsbeleid	1211
22.4.2	Aanbieden aan het publiek (hoofdstuk 6)	1211
22.4.3	Aanbieden van effecten aan het publiek – prospectusplicht	1212
22.4.3.1	Effect	1212
22.4.3.2	Vervallen	1213
22.4.3.3	Vervallen	1213
22.4.3.4	Uitzonderingen en vrijstellingen	1213
22.4.3.5	Administratie	1213
22.4.3.6	Wild west bordje	1214
22.4.4	Aanbieden van deelnemingsrechten in beleggingsinstelling aan het publiek	1215
22.4.4.1	Uitzonderingen en vrijstellingen	1215
22.4.4.2	Administratie	1215
22.4.4.3	Nadere voorwaarden AFM	1216
22.4.4.4	Wild west bordje	1216
22.4.4.5	Closed-end beleggingsinstelling met verhandelbare deelnemingsrechten	1217
22.4.5	Aanbieden van beleggingsobjecten aan consumenten	1217
22.4.5.1	Vrijstellingen	1218
22.4.5.2	Administratie	1219
22.4.5.3	Wild west bordje	1219
22.4.6	Vragen of verkrijgen van opvorderbare gelden en het bankverbod	1220
22.4.6.1	Uitzonderingen en vrijstellingen	1220
22.4.6.2	Administratie	1222
22.4.6.3	Wild west bordje	1222
22.4.7	Besluiten (hoofdstuk 7)	1222
22.4.8	Vertegenwoordiging (hoofdstuk 8)	1223
22.4.8.1	Vervallen	1223
22.4.8.2	Premiepensioeninstellingen	1223
22.4.8.3	Verzekeraars	1224
22.4.9	Statutenwijziging (hoofdstuk 9)	1224
22.4.10	Omzetting/Rechtsvormwijziging (hoofdstuk 10)	1225
22.4.11	Juridische fusie/splitsing (hoofdstuk 11/12)	1226
22.4.12	Ontbinding en vereffening (einde vergunning) (hoofdstuk 13)	1226
22.4.13	Kapitaalbescherming (hoofdstuk 14)	1227
22.4.14	Aansprakelijkheid (hoofdstuk 15)	1227
22.4.14.1	Zorgplicht	1227
22.4.14.2	Aansprakelijkheid AFM en DNB	1227
22.4.14.3	Stille curatele	1227
22.4.14.4	Melden van (vermeende) misstanden	1228
22.4.14.5	Prospectus en samenvatting	1228
22.4.15	Jaarrekeningenrecht (hoofdstuk 16)	1228
22.4.16	Samenwerkingsvormen (hoofdstuk 17)	1228
22.4.17	Medezeggenschapsregeling (hoofdstuk 18)	1230
22.4.18	Mededingingsrecht (hoofdstuk 19)	1230
22.4.19	Europese dimensie (hoofdstuk 20)	1230
22.4.20	Fiscale aspecten (hoofdstuk 21)	1230
23	Jurisprudentie	1231
23.1	Inleiding	1231

23.2	Tuchtrechtspraak	1231
23.2.1	Geheimhouding, ne bis in idem, onroerende zaken (handel in -)	1231
23.2.2	Stichting	1231
23.2.3	Meerdere functies notaris, onpartijdigheid	1231
23.2.4	Statutaire goedkeuring	1232
23.2.5	Vennootschapsbepalingen, zorgvuldigheid	1232
23.2.6	Delaware rechtspersoon, onderzoeksplicht	1232
23.2.7	Hoger beroep procesorde, tuchtrecht omvang, tuchtrecht procesorde	1232
23.2.8	Inschrijving hypotheekakte, notaris privé, tuchtmaatregel, verwantschap (verboden -)	1233
23.2.9	Taakopvatting, waardering inbreng in BV	1233
23.2.10	cv, hoger beroep inhoud beroepschrift, klacht ontvankelijkheid, tuchtrecht procesorde	1233
23.2.11	Stemmen (tellen van -)	1234
23.2.12	Bevoegdheid tot vervreemding, dienst weigeren, klacht ontvankelijkheid, kostenveroordeling, statutaire bepalingen niet te wijzigen, stichting	1235
23.2.13	Pensioen-BV, zorgvuldigheid	1235
23.2.14	Getuigenbewijs, optierecht, taakopvatting, zorgplicht	1236
23.2.15	Hoger beroep incidenteel, hoger beroep procesorde, rechercheplicht, tuchtrecht procesorde	1236
23.2.16	Volmacht	1236
23.2.17	Redelijkheid en billijkheid, standpunt (afwijkend -), statutaire goedkeuring	1237
23.2.18	Aandelenportefeuille, informatieplicht notaris	1237
23.2.19	Volmacht (gebruik -)	1238
23.2.20	Aandelenoverdracht, informatieplicht notaris, onderzoeksplicht	1238
23.2.21	Onroerende zaken (handel in -)	1239
23.2.22	Art. 98 Wna, tuchtrecht omvang	1239
23.2.23	Afspraken tussen aandeelhouders	1239
23.2.24	Art. 42 Wna, art. 43 Wna, Belehrung, zorgplicht	1239
23.2.25	Aandelenoverdracht, overnamebalans, schuldovername	1240
23.2.26	Bevoegdheid tot bezwaren, tegenstrijdig belang, voorgedij	1241
23.2.27	Levering aandelen, onderzoek notaris, geliquideerde rechtspersoon	1241
23.2.28	Levering aandelen, inschrijving handelsregister	1241
23.2.29	Statutenwijziging in strijd met bedoeling van oprichtster, die ontslag van bestuursleden had gevorderd	1242
23.2.30	Onvoldoende controle of aan alle statutaire vereisten voor de transactie was voldaan	1244
23.2.31	Notaris had moeten onderzoeken of voldaan was aan de interne beperkingen ten aanzien van de vertegenwoordigingsbevoegdheid bij de vennootschap	1245
23.2.32	Notaris passeert transport- en hypotheekakte zonder dat voldaan was aan de statutaire vereisten van één van de betrokken vennootschappen	1247
23.2.33	Faciliteren van fraude en benadeling van derden bij aandelenoverdracht	1248
23.2.34	Gebruikmaken van een verleende onherroepelijke volmacht voor een ander doel dan waarvoor deze was verleend	1250
23.2.35	Terminologie in akte in strijd met eer en aanzien van het notariaat, vrijwaring notaris in partij-akte	1251
23.2.36	Zorg voor privacy prevaleert soms boven wettelijk voorschrift	1253
23.2.37	In hoeverre dient de notaris belangen van derden te beschermen?	1254
23.2.38	Moet notaris aandeelhoudersbesluit controleren?	1255
23.2.39	Notaris in STAK-bestuur	1257
23.2.40	Antedateren van overeenkomst	1258

23.2.41	Belangen van indirecte aandeelhouders zijn ondergeschikt aan het belang van de redding van een ziekenhuis	1260
23.2.42	Tekortschieten in onderzoeksplicht ter voorkoming van witwassen	1264
23.2.43	Notaris moet belangen van pandhouders van aandelen daadwerkelijk behartigen, niet alleen formeel voldoen aan wettelijke regels	1265
23.2.44	Tekortschieten in onderzoeksplicht bij onroerendgoedtransacties	1266
23.2.45	Passeren akten buiten aanwezigheid gemachtigde, akten in strijd met werkelijkheid	1269
23.2.46	Te weinig onderzoek en Belehrung bij 1-euro-transactie	1274
23.2.47	Notaris had meer onderzoek moeten doen in verband met 1-euro-transactie	1277
23.2.48	Notaris had nader onderzoek moeten doen en dienst moeten weigeren vanwege verkeerde bedoelingen cliënt	1279
23.2.49	Novitaris-arrest is ook in het tuchtrecht de norm	1283
23.2.50	Panama Papers	1290
23.3.51	Reikwijdte taak notaris begeleiding fusie en statutenwijziging	1298
23.3.52	Zorgplicht notaris bedrijfsoverdracht	1301
23.3.53	Zorgplicht notaris aandelenoverdracht	1306
23.3.54	Opmerkelijke koopsommen aandelenoverdracht	1312
23.3.55	Onvoldoende naleving regels ongebruikelijke transactie Wwft	1325
23.3.56	Nagelaten uitgifte preferente aandelen	1329
23.3.57	Verscherpt cliëntenonderzoek en het melden van ongebruikelijke transacties Wwft	1334
23.3.58	Verklaring over anderhalf miljard contante Venezolaanse Bolivars	1337
23.3.59	Ne bis in idem-beginsel	1342
23.3.60	Overschrijding vervaltermijn drie jaren indien klacht en art. 6 EVRM	1343
23.3.61	BFT als klager naleving Wwft	1348
23.3.62	Speculatieve verkoop waardeloze landbouwgrond	1353
23.3.63	Voorlichting lage koopprijs aandelen	1360
23.3	Civielrechtelijke rechtspraak – Deel 1	1363
23.3.1	Maas/Amazone	1363
23.3.2	Forumbank	1364
23.3.3	Wijsmuller	1366
23.3.4	Kleuterschool Babbel	1368
23.3.5	Yildiz	1371
23.3.6	Burleson	1374
23.3.7	Osby	1375
23.3.8	Heufkens-Bonaventura	1377
23.3.9	HR 13 juni 1986, NJ 1986, 825	1379
23.3.10	Drukker	1379
23.3.11	Daily Mail	1383
23.3.12	Beklamel	1387
23.3.13	Ellem	1389
23.3.14	Sluis	1391
23.3.15	Tonnema	1394
23.3.16	Bouwbedrijf Vianen	1397
23.3.17	Nimox	1399
23.3.18	Van Waning/Van der Vliet	1402
23.3.19	Uniwest BV	1403
23.3.20	Food processing machinery/Clara Candy	1405
23.3.21	De Wereld	1407

INHOUDSOPGAVE

23.3.22	King Air	1410
23.3.23	Mast Holding	1413
23.3.24	Sarper	1415
23.3.25	Ontvanger/Pellicaan	1418
23.3.26	Verenigde bootlieden	1420
23.3.27	Romme/Bakker	1426
23.3.28	Schoonmaakbedrijf Kerstens BV	1429
23.3.29	Coop AG	1429
23.3.30	Poot ABP	1433
23.3.31	Janssen Pers	1435
23.3.32	Infokap	1438
23.3.33	Hoog Catharijne	1441
23.3.34	Pfennings	1444
23.3.35	Mediasafe	1445
23.3.36	Playland	1447
23.3.37	Staleman/Van de Ven	1449
23.3.38	Stichting Administratiekantoor Diva/Meijs c.s.	1452
23.3.39	Rabobank/Hemmen BV	1453
23.3.40	Mediasafe 2	1455
23.3.41	Industriebond FNV/Ventaz Engineering NV	1456
23.3.42	Veenbrink/Baarsma	1458
23.3.43	Centros	1460
23.3.44	ABN AMRO/Mr. Poelman	1462
23.3.45	New Holland/Oosterhof	1463
23.3.46	WTN	1465
23.3.47	Vie d'Or	1469
23.3.48	Gucci	1471
23.3.49	Gucci	1473
23.3	Civielrechtelijke rechtspraak – Deel 2	1479
23.3.50	Rb. Den Haag 7 februari en 4 april 2001, JOR 2001/111	1479
23.3.51	Panmo	1481
23.3.52	Mefigro	1483
23.3.53	Hurks 2	1484
23.3.54	Maarssens Bouwbedrijf	1485
23.3.55	Zwagerman Beheer	1487
23.3.56	Brandao Joral	1490
23.3.57	AKZO-ING	1494
23.3.58	Überseering	1496
23.3.59	Berghuizer papierfabriek	1498
23.3.60	Internationaal Boom- en Heestercentrum	1501
23.3.61	HBG Enquêterecht	1505
23.3.62	Bas-C	1507
23.3.63	Kelders/Fortis NV	1510
23.3.64	Inspire Art	1512
23.3.65	Milieu Management Diensten BV/Van Roy	1517
23.3.66	Goglio	1518
23.3.67	Reinders	1520
23.3.68	Koning/Vercauteren	1523
23.3.69	Muller	1527
23.3.70	Duplicado	1531

23.3.71	Laurus	1533
23.3.72	Coöperatieve Rabobank Maastricht U.A.	1535
23.3.73	Begemann	1537
23.3.74	Sevic Systems	1542
23.3.75	Rb. 's-Hertogenbosch 3 maart 2006, JOR 2006/201, LJN AX8557	1543
23.3.76	Mellon/Unilever	1545
23.3.77	Cartesio	1551
23.3.78	National Grid Indus	1553
23.3.79	Vale	1555
23.3.80	Samenloop van aansprakelijkheid maten en aansprakelijkheid uit opdracht	1557
23.3.81	Stemrecht curator, aanbiedingsregeling	1562
23.3.82	Faillissement vof is niet automatisch persoonlijk faillissement vennoten	1567
23.3.83	Gerechtelijke statutenwijziging stichting	1570
23.3.84	Aansprakelijkheid bestuurder naast vennootschap	1572
23.3.85	Onbehoorlijke taakvervulling	1578
23.3.86	Rodenstaal Balkan/Gebr. De Jonge	1580
23.3.87	Aansprakelijkheid bestuurder naast vennootschap	1584
23.3.88	Aansprakelijkheid beherend vennoot voor schulden ontstaan voor zijn aantreden	1587
23.3.89	Katterug/Hoofdelijke aansprakelijkheid commanditair vennoot	1589
23.3.90	Melkveehouders/DOC	1592
23.3.91	Beroepsaansprakelijkheid	1598
23.3.92	Kennelijk onbehoorlijk bestuur door besluit dividend uit te keren?	1601
23.3.93	Voortbestaan rechtspersoon ter vereffening van vermogen, zodat heropening vereffening niet nodig is	1606
23.3.94	Hoofdelijke aansprakelijkheid commanditair vennoot	1610
23.3.95	Bestuurdersaansprakelijkheid wegens persoonlijk ernstig verwijt	1613
23.3.96	Omzetting van of naar een kerkgenootschap	1617
23.3.97	Recht van aandeelhouder om te agenderen en in stemming te brengen	1620
23.3.98	Geldt de statutaire blokkeringsregeling in het geval aandelen executoriaal worden verkocht?	1624
23.3.99	Wie is werkgever bij een arbeidsovereenkomst met een personenvennootschap?	1628

1 Inleiding en algemene aspecten

1.1 ALGEMENE INLEIDING

De ondernemingsrechtelijke notariële praktijk verschilt in niet onaanzienlijke mate van de overige notariële praktijk. Die praktijk kenmerkt zich door zakelijk georiënteerde cliënten die rechtshandelingen met een zakelijk karakter verrichten. Veelal is sprake van gelijkwaardige cliënten die op voet van gelijkheid deelnemen aan het rechtsverkeer. Niet zelden worden zij begeleid door adviseurs, die de belangen van de cliënt behartigen. Vaak kleven aan zakelijke transacties mede om fiscale redenen termijnen en moet er in kort tijdsbestek gehandeld worden.

Het ondernemingsrecht is bepaald niet eenvoudig. Sommigen noemen het zelfs een mandarijnenwetenschap. De notariële aspecten van het ondernemingsrecht zijn de afgelopen jaren steeds ingewikkelder geworden. De regeldichtheid is groter geworden, terwijl de notaris met veel nieuwe, veelal internationale dimensies rekening moet houden. Elkaar snel opvolgende fiscale wetgeving maakt het er evenmin gemakkelijker op.

Dit alles maakt dat de noodzaak om snel, actuele en direct voor de notariële ondernemingsrechtelijke praktijk relevante informatie ter beschikking te hebben, groter is geworden. Met dit handboek is getracht in die behoefte te voorzien.

In dit eerste hoofdstuk wordt eerst een aantal algemene aspecten, relevant voor transacties in de ondernemingspraktijk, behandeld. Dat zijn handelingen die bij elke transactie terugkeren zoals identiteitscontrole, recherches en vragen rondom handelings- en beschikkingsbevoegdheid van natuurlijke personen en rechtspersonen. In de opvolgende hoofdstukken wordt naar deze onderdelen verwezen om nodeloze herhaling te voorkomen. Daarna komen de oprichtingen van de verschillende Boek 2 BW-rechtspersonen, alsmede de oprichting van personenvennootschappen aan bod. Daarna wordt ingegaan op verschillende rechtshandelingen met betrekking tot aandelen (uitgifte, levering, pandrecht, inkoop, kapitaalvermindering en certificering), waarna besluitvorming, vertegenwoordiging en de structuur van rechtspersonen betreffende rechtshandelingen (statutenwijziging, omzetting, fusie, splitsing, ontbinding en vereffening) worden besproken. Vervolgens wordt nader ingegaan op enkele specifieke onderwerpen (kapitaalbescherming, aansprakelijkheid, jaarrekeningenrecht, samenwerkingsverbanden, medezeggenschap, mededingingsrecht, alsmede de Europese dimensie van het notariële ondernemingsrecht). Het boek wordt afgesloten met een hoofdstuk over de fiscale aspecten van het ondernemingsrecht, een hoofdstuk over de ondernemingsrechtpraktijk en financieel recht, en een hoofdstuk met rechtspraak.